clerici ⁊ cõferre eccliam cum ꝯſenſu ſolius laici. qđ nota. ⁊ ibi vide latius.

¶ De cenſib⁹ ⁊ exactionib⁹ ⁊ ꝓcurationib⁹. Rꝛica.

¶ Cõtinuaṫ ad ꝑcedentia ſic. Viſum ē de vno onere eccliaꝝ vt eſt iuſpatronat⁹ reſtabat merito videre de alijs onerib⁹ iđ ſubijciṫ rubrica de cenſib⁹ et exactionib⁹ ⁊ procurationibus. ⁊ de materia habetur. x. q. ij. ⁊. iij. per totum.

Sancitum. Vario mõ intelligiṫ iđ vario mõ ſũmari põt. ſʒ inherẽdo lr̃e cõiter ſic põt ſummari. Ecclie fundande dʒ ꝓ dote tribui manſus liber a quolibet ſeruitio tp̄ali ad eccleſiaſticum tñ teneṫ. ſed ſi aliqđ cõferṫ ecclie vltra manſum teneṫ eccleſie ex eo ſoluere onera cõſueta ⁊ tria ſunt dicta. ſcđm ibi. ⁊ p̄ſbyteri. tertiũ ibi. ⁊ ſi. ¶ No. primo ꝙ pr̄onus nõ põt ſibi retinere aliqđ ſeruitiũ in dote neceſſaria ecclie. ⁊ ſic intellige illud verbũ manſus. de quo. j. lati⁹. ¶ Ex quo inferṫ ꝙ ſi patronus dat ſolũ dotẽ neceſſariã nõ põt ſibi retinere aliquã penſionẽ vel aliqđ ſeruitiuʒ. nec puto auctoritatẽ epi ꝓdeſſe cũ ſit cõtra ius. ar. i. c. vides. x. di. Per hoc infero ad intellectũ. c. p̄terea. ſ. titu. ꝓxi. vt patronus ſtatuto epi poſſit aliqđ tẽporale reſeruare qñ. ſ. illud põt impendi extra dotẽ neceſſariã. ⁊ appello iſtã neceſſariam ſine qua eccl̃ia i ſtatu debito cõmode ſuſtentari nõ põt. ar. in. c. j. de iſti. ¶ No. ſecũdo ꝙ cleric⁹ nõ dʒ aliqđ ſeruitiũ impartiri ꝓ decimis ꝑceptis. ꝓ hoc vide bo. tex. in. c. decimas. xvj. q. vij. vbi đr ꝙ eps non debet pati vt decime aliq̃ munere redimanṫ a laicis. Et ꝑ iſtum tex. ⁊ illũ infero ꝙ ſi clericus obligauit ſe parochianis ad dandũ certũ quid ꝓ decimis non valet obligatio ⁊ ſic al's in facto r̃ndi cũ de hoc eſſet queſtio. ¶ No. tertio ibi de areis vel de hortis. ⁊c. ꝙ appellatione dom⁹ non venit area vel hort⁹ lʒ ſint iuxta domũ. nã h̄ ponunṫ iſta vt diuerſa. facit. c. j. ſ. de decimis. ⁊ qđ ibi dixi. vide qđ no. in. c. ſi. xij. q. ij. ⁊ dic vt ibi no. ⁊ tetigi in. c. raynutius. de teſta. ¶ Nota ibi p̄ter eccliaſticã. ꝙ de dote ecclie p̄ſtaṫ ſeruitiũ eccliaſticũ. ⁊ ex hoc inferṫ ad q̃õnem glo. vtrum debeat ſolui decima ex dote ecclie. ⁊ tandẽ gl. ꝯcludit ꝙ ſic ſi prius illa predia erãt tributaria ⁊ ſingulariṫ no. iſtã glo. nec vnq̃ꝫ tradas obliuioni ⁊ eã allega ꝯ gl. ꝯriã. in. c. nouũ gen⁹. de decimis. Sʒ Hoſti. ⁊ cõmuniter doc. ſequũṫ iſtã gl. qꝛ cũ in iure nõ repiaṫ ꝙ eccl̃ia antiqua debeat priuari decimis ꝓpter conſtructionẽ noue ecclie nõ debem⁹ interpretatione magiſtroꝝ generalẽ iuris diſpoſitionẽ alterare. qñ imo in iure caueṫ ⁊ innuiṫ oppoſitũ. xvj. q. j. c. eccleſie. ⁊. c. quicũqꝫ. dixi lati⁹ in. d. c. nouũ gen⁹. ¶ In glo. j. in. v. manſus. in ſi. alij dicũt ꝙ ē tanta quantitas terre ex qua põt viuere ruſtic⁹ cũ familia ſua. quaſi innuat tex. ꝙ nõ min⁹ dʒ hr̃e eccl̃ia pro dote q̃ꝫ ſufficere poſſit ruſtico cũ ſua familia. Alij intelligunt ꝙ manſus appellaṫ p̄diũ ex quo ꝑcipiṫ vinuʒ ⁊ panis ad eukariſtiaꝫ ꝯficiẽdã. ⁊ ita videṫ expone gl. i. c. ſm canonicã. xxiij. q. viij. ⁊ h̄ dixi vt fugeret ꝯrium qđ formari poſſet cũ eni xp̄s ſoluit tributuʒ vt in. c. tributũ. xxiij. q. viij. ⁊ i. c. ſi tributũ. ⁊ in. c. magnũ. xj. q. j. fortius eccl̃ia teneṫ ſoluere tributuʒ de predio etiã dotali cũ omne p̄diũ ſit tributarium impatori. vt in. d. c. magnũ. ⁊ in. l. impatores. ff. de publicanis. Alij vt Inno. h̄ ⁊ refert glo. in. d. c. ſm canonicã. capiũt manſũ ꝓ dote ecclie vt ſit ſenſus ꝙ id qđ daṫ ecclie ꝓ dote dʒ eẽ exemptũ ab oĩi ſeruitio tp̄ali. Alij aliter capiũt ſʒ cõiter intelligiṫ modo p̄dicto vt capiaṫ ꝓ dote. Sʒ nũc ego q̃ro nunquid eccl̃ia ſit exempta ab oĩi ſeruitio tp̄ali ex dote ſibi collata. Ex dictis Inno. Hoſti. ⁊ Jo. an. põt colligi hec diſtinctio. ꝙ aut bona collata ecclie ꝓ dote erãt tributaria ipi patrono ⁊ ſimplr̃ cõferẽdo ea ecclie ꝓ dote videṫ remiſiſſe illa onera ex q̃ ius ita diſponit vt hic. aut exp̄ſſe retinet ſibi illa onera. vl' de nouo imponit ⁊ nõ valet impoſitio vel retentio. qꝛ eſt ꝯ ius vt hic. ⁊ facit. l. nõ dubiũ. C. de legi. ⁊ qđ no. in. c. ſignificatũ. de p̄ben. qđ ego intelligerẽ modo p̄dicto qñ retinet ſibi ſeruitiũ circa dotẽ neceſſariã. vñ tex. hic facit mentionẽ ſolũ de manſo. ⁊ iđ ſi ꝯferret ampliſſimã dotẽ videṫ ꝙ de ꝯſenſu epi poſſit ſibi aliquid reſeruari. vt in. c. p̄terea. ⁊ qđ ibi dixi. ſ. ti. ꝓxi. aut hec p̄dia erãt tributaria alijſ q̃ꝫ patrono ⁊ tunc pr̄onus cõtulit de ꝯſenſu dñoꝝ ⁊ videnṫ domini remiſiſſe ius qđ habẽt. ar. in. l. gaius. ff. de pigno. ac. qđ ego intelligerẽ in dote neceſſaria prout ſ. dixi. al's aũt videreṫ dñs ꝯſenſiſſe vt tranſeat cũ onere ſuo. ar. opti. in. l. ſicut. ff. qui. mo. pig. vl' hypo. ſol. vbi ptʒ ꝙ ſi creditor hñs rem obligatã ꝯſenſit vt vendaṫ nõ ꝑ hoc videṫ remittere ius ſuũ. faẽ c. ex lr̃is. de pig. aut dñi ꝯdixerũt ⁊ nõ valet quod agiṫ. ar. in. c. potuit. de loca. ⁊ no. hoc dictũ. nã per hoc extendiṫ. c. potuit. ad prediũ tributarium. Si autẽ dñs ignorauit credo diſtinguendũ ꝓut diſtiguit glo. in. d. c. ſm. canonicam. quã videas ⁊ tene menti. ¶ Vnũ tñ ſcias ꝙ fundus vbi edificaṫ eccleſia dʒ oĩno eẽ liber. ⁊ idẽ in cimiterio idẽ in agro vnđ ꝑcipiunṫ panis ⁊ vinũ ꝓ eukariſtia cõficienda. vt ē tex. cũ glo. in. d. c. ſm canonicam. nec patron⁹ poſſet ſibi retinere ibi aliqđ tributũ. ⁊ ſic intellige Inno. in. c. vex. de fo. cõpe. Sed doc. h̄ nõ attingunt quid de tributo debito impatori. nã patron⁹ vl' alius nõ põt alienare p̄diũ ſine onere tributi. vt in. d. l. impatores. tex. videṫ in. l. placet. C. de ſa. ſan. ec. canonizata. xvj. q. j. ꝙ eccl̃ia teneaṫ. ⁊ idẽ ſentit glo. ⁊ Archi. in. d. c. ſm canonicã. ſʒ gl. in. d. l. placet. ⁊ in l. de his. C. de epi. ⁊ cle. tenet ꝙ illa iura ſint hodie correcta ꝑ auẽ. itẽ nulla cõitas. co. ti. qđ non placet Bar. in. d. l. placet. dicit eni ꝙ auẽ. loquiṫ i onerib⁹ extraordinarijs. nõ aũt in tributo. ⁊ certe h̄ vltima opi. videṫ verior de ſubtilitate iuris. qꝛ cũ oĩa p̄dia eẽnt obligata impatori ad tributũ ſoluẽdũ. vt in. d. l. impatores. ⁊ qđ ibi no. tranſiuerũt in eccliam cuʒ onere eoꝝ. ⁊ me multũ adducit ad hãc ſniam diſpoſitio veteris teſtamẽti. nam de⁹ noluit vt clerici haberẽt ptẽ in terra promiſſionis ſed ſolum eẽnt contenti decimis ⁊ primitijs. vnde quicquid poſtmodum habuit eccleſia non ex debito ſed ex gratuita

deuotione fidelium ſecutũ eſt .vt no.j.de decimis. ſup rubrica.fideles ergo ſubiecti donãdo illa bona eccłie nõ potuerũt hoc facere cũ preiudicio imparoris.⁊ hanc ſniam multi canones prima fronte vidẽtur approbare.vt.xxiij. q.viij.conuenior.⁊.d.c.tributum ⁊.c.magnũ.preal.⁊ ad iſtũ tex.poteſt dici ꝙ debet tradi manſus abſq; vllo ſeruitio.ſ.nouiter imponendo vel impoſito.ſed patronus poteſt ab illo prediũ liberare vt quia ẽ tributarium alteri ꝙ imperatori.In glo.in.ꝟ.preter eccłiaſticũ in fi.ſed quero qđ ſeruitiũ appellatur eccłiaſticũ. dicunt doct.ꝙ charitatiuũ ſubſidium de quo.j.c.cũ apłs.idez dic in alijs iuribus ep̃alibus.vt in cathedratico ⁊ ſimilibus.vt in.c.cõquerente.de offi.ordi.vel ſi on⁹ antiquitus fuerat impoſitũ.puta p ep̃m in fundatiõe cum cõſenſu patroni.per.c.p̃terea.ꝑall.ſed ego reſtringerẽ hoc vltimũ ꝓut.ſ.dixi. ¶ In glo.in.ꝟ.ſenioribus.ibi.i.dominis.ſenſus glo.iuncto fine lře eſt ꝙ ſi vltra dotẽ neceſſariã aliquid donaꝛ eccleſie tenetur eccłia ꝑſoluere dñis tẽporalibus debita ſeruitia.hoc intelligũt doc.⁊ bene de oneribꝰ annexis ⁊ perpetuis.vt qꝛ forte prediũ habet onus faciendi certũ quid vel ſoluẽdi.idẽ ſi predium eẽt feudale. nã rõne feudi eccłia ſubijciꝛ laico.vt i.c.ſolite. ⁊ qđ ibi no.ſ.đ maio.⁊ obe. ſecus dic de alijs oneribus nõ annexis.qꝛ eccleſia ab alijs eſt exempta etiaz de iure ciuili.vt in.d.l.placet.⁊.d.auč.itẽ nulla cõmunitas.⁊ plene de his no.in.c.nõ minus.j.de imu. eccłe.⁊ dic vt ibi.⁊ optime facit text.in.c.fi.de vi.et ⁊ hone.cle.vbi patet ꝙ etiã clerici de p̃rimonio ſuo nõ teneñ ſoluere gabellas ⁊ alia onera ad q̃ tenentur laici.ſecus dic vt dixi in onere rei annexo ⁊ perpetuo. ⁊ vide qđ dixi i.d.c.fi.

Omnis. Solutio tributi arguit ſubiectionem ⁊ nõ diuiditur. Nota primo ꝙ oĩs anima recognoſcit ſuperiorẽ ſeu de iure recognoſcere debet.⁊ intellige de aĩa ſubdita peccato.nã xp̃s habuit animã nõ tamẽ fuit ſubiectus alicui peccato cũ ipſe eẽt p̃nceps terre.iuxta illud pſalmiſte.Omnia ſubieciſti ſb pedibus eius.⁊c̃.⁊ vide ad hoc glo.c.magnũ.xj. q.j. nec obſtat ꝙ xp̃s ſoluit tributũ.de quo m̃lti laici faciunt magnũ feſtũ.qꝛ illud nõ ſoluit ex debito ſꝫ vt gereret morẽ cõſuetudini patrie ne alios ſcãdalizaret.ita dicit tex.no.quẽ ſemper tene menti in.c.iaz nũc.xxviij.q.j.⁊ gl.in.d.c.magnũ.Item no.ꝙ nemo in hoc ſeculo poteſt eẽ azephalus qui recognoſcat aliquẽ in ſuperiorẽ ſaltẽ papam.concordat.c.nulla.xciiij.di.Hinc ſingulariter dicit Innoč.in.c.bone.el.ij.de poſtu.p̃la.ꝙ cõtra ſupremã p̃tãtem pape nemo poteſt preſcribere qꝛ ſicẽ nec cõtra deuz ita nec cõtra vicariũ cũ papa teneat locũ veri dei ⁊ in terris.vt in.c.ij.de tranſla.prela.Itẽ no.ꝙ ſolutio tributi que ſit ſuperiori nõ improbatur a lege etiaz canonica imo quemadmodũ percipiꝛ.xp̃s etiã approbauit dum ſoluit ⁊ dum dixit.Reddite ceſari q̃ ſunt ceſaris.⁊c̃. ¶ Vltimo no.tex.mirabilem ꝙ ſolutio cenſus eſt probatio ſubiectionis.cõtra quod aperte facit.c.recepimus.j.de priuileg.vbi recepti ſub ꝓtectione pape ſoluerũt cenſum nõ in ſignum immediate ſubiectionis.ſed receptionis in ꝓtectiõe. Solu.dicit Inno.ꝙ eſt probatio ſubiectionis quo ad aliquid nõ aũt plene probaꝛ ſubiectio ſed inducitur q̃ſiq; probatio q̃ſiq; p̃ſumptio ſm̃ ſubiectam materiã.ad idem qđ plene nõ probeꝛ.vide qđ le.et no.in.c.fi.de cau.poſ.⁊ proprie.⁊ qđ ibi dixi.Et p hoc dico Bal.male dixiſſe in.l.ſolent.ff.de offi.ꝓcon.vbi dixit.ꝙ ſi probaꝛ vnã eccłiam ſoluiſſe. per xl.annos cenſum alteri eccleſie p hoc probaꝛ eccleſiã iſtam fore illi ſubiectam.⁊ ipſemet Bal.ſenſit alibi cõtrariũ.vt plene dixi in.d.c.fi.facit etiã apte.c. cõſtitutus.ſ.de re.do.vbi cẽſus ſoluiꝛ in ſignuz ꝑcepte libertatis.cũ ergo ſolutio cenſus poſſit eẽ equiuoca ad multa ſimplex ꝓbatio alterũ preciſe nõ ꝓbat.ar.in.c.in preſentia.de proba.

Scientes. Nõ põt ep̃s nouũ cenſũ imponere monaſterio. h.d. ¶ No.iuncta glo.j.ꝙ appellatione preſbyteri q̃ſiq; cõprehendiꝛ ep̃s.nam quilibet ep̃s eſt preſbyter nec aliter poteſt eſſe ep̃s.vt in.c.ex litterł. de exceſ.prela.q̃nimo ⁊ beatus Petr⁹ ſcripſit ſe p̃ſbyterum. vt in.c.legim⁹. xciij.di. ⁊ olim non erat diuerſitas in nomine inter ep̃os ⁊ preſbros. oẽs eni appellabantur preſbyteri.vt in .c.olim. xcv.di. Nota ſecũdo ar.ꝙ monaſteria exempta eẽ debent ab oĩbus oneribus ⁊ preſtationibꝰ.pro hoc.x.q.j. in.c.j.⁊.q.iij.c.inter cetera. ¶ In gl.ij.in fi.vult ergo glo.ꝙ vbi ſũt opi.inter doc.debemus ſeq̃ mediam opi.Sed tu dic hoc ꝓcedere niſi alia opi.ſit probabilior.nam vt no.Jo.an.in.c.j.de cõſti.etiã contra cõmunẽ opi.debem⁹ iudicare ſi põt cõuinci de falſitate.⁊ ſcias ꝙ hꝫ brocardũ ꝓ quo glo.multa allegat nõ põt p regulas declarari.ꝙ diſcurrit p multas materias.vnde videꝛ dicendum ⁊ decidenduz ſm̃ ſubiectam materiam.

Licet. Cecus non tenetur ad munera perſonalia.vel ſic.Cecus ⁊ pauper ad collectas nõ teneñ. h.d. notabilia nõ poſſunt colligi.iõ in glo. videbim⁹ intellectũ.c. ¶ In glo.ij.in fi.vel forte iſte cecus erat de tẽporali iuriſditione eccleſie iõ habuit recurſum ad papaz vt in.c.ſi duobus. ſ.de appellaꝛ.⁊ noꝛ.ex alijs ſoł. glo.ꝙ ſi miſerabiles ꝑſone aggrauanꝛ in collectis poſſunt implorare auxiliuz ab eccłia.facit.c.ſignificantibus.de offi.deleg.⁊ qđ ibi no. ¶ In glo.fi.in fi.cõcludit glo.duo.primo ꝙ a muneribꝰ ꝑſonalibꝰ excuſanꝛ ceci ⁊ alij morbo laborãtes. ſecũdo ꝙ iſtõ priuilegiũ cõceſſum patri nõ tranſit ad filios.Circa primũ dic clarius ꝙ quedaz ſunt munera ꝑſonalia que imponunꝛ perſonis.quedam realia.i.q̃ imponũtur rebus.a perſonalibꝰ excuſãꝛ iſti ceci vtroq; lumine ⁊ alij morbo laborantes. vt i.l.ij. C.qui morbo excuſent ſe.li.x.ſecundo caſu.aut ſũt munera ordinaria.et non excuſanꝛ niſi principes velint eis miſereri.C.de vaca.mu.⁊ de mu .patrimo.q̃ſi per totum.aut ſunt extraordinaria ⁊ ad illa non teneñ.l.vnica.C.de ſup indicto.facit.c.iudicatum. lxxxix. di. Que autẽ ſunt munera ordinaria dic ꝙ ſunt illa que imponunꝛ a principe vł a lege.de quo plene per Bar.in.l.hi qui.ff.de iure imu. ¶ Quo

ad ſecūdū nūquid priuilegium cōceſſum patri trā-
ſit in filios. dic poſt Cy. in. l. ij. C. de epi. ⁊ cle. ꝙ quā
doq̄ priuilegiū cōcedit rōne dignitatis ignote. qn̄-
q̄ reſpectu officij ſeu ꝓfeſſionis. qn̄q̄ reſpectu ne-
ceſſitatis. primo caſu tranſit in filios. vt in. l. femie.
ff. de ſenatorib⁹. nā ſi pater nobilitat rōne dignita-
tis hoc priuilegiū transfert in filios. de quo dicen-
dū. vt plene in. l. j. C. de digni. li. xij. Secundo caſu
tranſit in filios legitimos patre viuente. Tertio ca
ſu nō tranſit. vt hic in glo.

P Eruenit. Nō debet cēſus cui⁹ cau
ſa ignorat vel ad idē ſic.
Petens cenſum dꝫ rōnem exprimere. iſte
eſt bonus tex. ⁊ habet ſubtilem materiam. ⁊ nō pñt
colligi notabilia. qꝛ ſenſus eſt dubius ſicut videm⁹
in glo. ¶ In gl. ij. in fi. hec glo. in effectu concludit
ꝙ ſeruitia. i. ſeruitutes cenſus ⁊ ſimilia poſſūt acq̄ri
ſpatio. xl. an. ſine alio titulo dūmodo ius cōmune
nō reſiſtat. dicit enim ꝙ in petitione debꝫ exꝓmi cā
quā ſufficit ꝓbare ex ſolo curſu tanti tpis. ⁊ hec ma
teria difficilima ē ⁊ appoſuit hic aliquid Jo. an. ex
tractis ꝑ Cy. in. l. ſi certis annis. C. de pac. Bar. ple
ne examinat. in. l. cū de in rē verſo. ff. de vſuris. et
vide ꝑ Hoſti. eo. ti. in. §. quis cenſus. Et cōcludēdo
hic aliqua ꝓ intellectu tex. ⁊ glo. dic ꝙ qn̄q̄ conſtat
cenſum deberi licet cā nō ſit expreſſa. qn̄q̄ non con
ſtat vtrū debeat. pmo caſu cenſus pōt peti. ⁊ idē in
tellige de alijs ſeruitijs. h̄ probat in. c. quāto. j. eo.
vbi teſtator mādauit ſine exꝓſſione cauſe vt ꝓcura
tio vna daret ſingulis annis fratrib⁹. ⁊ idē vbi cō
ſtaret ſtatuto vel priuilegio indulto ꝑ habentez po
teſtatē. ſufficit eni cōceſſio ⁊ haberi pōt ꝓ cā. ⁊ h̄ vo
luit Inno. hic. vnde in tex. noſtro nō conſtabat ꝙ
iſte cēſus aliquo iure deberet. ¶ Secūdo caſu cum
nō cōſtat ꝙ debeat ſ; ſolūmodo ꝓbatur ꝑſtatio an-
nua facta longo tpe. ⁊ tunc aut agit poſſeſſorio aut
petitorio. pmo caſu dicit Inno. hic ꝙ nō hꝫ locum
iſte tex. quia quilibet ē defendendus in poſſeſſione
ſua ex quo nō vi nec clam nec pcario in poſſeſſione
ē. ar. in. c. querelā. de elec. vbi bo. tex. ⁊ in. c. cum ec
cleſia ſutrina. de cā poſ. ⁊ ꝓprie. ⁊ no. in. c. fi. eo. ti.
pōt ḡ is qui ſolitus erat recipe cenſum vel aliud ſer
uitium ſi ſubtrahat de nouo agere poſſeſſorio. vt
ſic reſtituat ad primeuā poſſeſſionē ⁊ in ea defenda
tur donec decidat qō ſup ꝓprietate. ¶ Et ex h̄ dicto
ſentit Inno. ꝙ ſup ꝑſtationib⁹ annuis pōt agi poſ-
ſeſſorio. ſ; tu in h̄ lati⁹ diſtingue. ꝓut no. i. d. l. ſi cer-
tis annis. ⁊ i. d. c. querelā. ⁊ hic. ꝙ aut ē ꝑſtatio me-
re pſonalis ⁊ nō pōt agi poſſeſſorio qꝛ cū non ſit da
re petitorium. ar. hic. ita nec poſſeſſoriū. nā petitori-
um ⁊ poſſeſſoriū ſunt correlatiua. vnde ſi deeſt pe-
titorium ergo ⁊ poſſeſſoriū. l. j. ff. de acqui. poſ. nā
nō poſſum poſſidere pſonā liberā ideo fruſtra age
retur poſſeſſorio ꝗq̄ do. An. in. d. c. querelā dicat
ꝙ in iſtis p̄ reſtationib⁹ annuis ē reperire quēdam
ſtatū ad quē pōt facere quis ſe reſtitui. ar. eorum q̄
no. ij. q. ij. an. c. nullus. ⁊ ꝑ glo. in. c. cuꝫ inter. de ex-
cept. communiter legiſte tenēt oppoſituꝫ indiſtincte.
vt no. in. d. l. ſi certis annis. ⁊ per Bar. in. l. fi. ff. q̄-
rum bo. ⁊ h̄ec opi. videtur verior de ſubtilitate iuri

Aut cenſus eſt realis. vt puta quia ſoluit rōne cer-
te rei ⁊ tūc pōt agi poſſeſſorio cuꝫ nō poſſideatur h̄
caſu perſona. ⁊ iſte eſt proprie tex. in. d. c. querelaꝫ.
vbi cenſus petebatur ab eccl̄ia ⁊ rōne ipius. ⁊ ſic li-
mita dictum Inno. hic. Si vero agitur petitorio ⁊
tunc cōſidera tres caſus principales prout voluit
Bar. ⁊ bene in. d. l. cum de in rem verſo. ꝙ qn̄q̄ in
petitione quis fundat ſe ſuper ſolo curſu tempori.
vt qꝛ prorſus ignorat cauſam legitimā cōſtitutiōis
ipius cenſus. aut fundat ſe ſup cauſa legitima quā
tamē ſolum probat preſumptiue per curſū magni
tēporis. qn̄q̄ ⁊ tertio allegat tituluꝫ min⁹ legitimū
quē dicit cōferri ⁊ validari ex curſu temporis. pri-
mo caſu aut allegat preſtatio tanti tēporis de cui⁹
initio nō eſt memoria ⁊ obtinet actor hoc ꝓbando
qꝛ preſumptio eſt ex curſu tanti tēporis ꝙ ex cauſa
legitima cenſus fuerit impoſit⁹. vnde propter diu-
turnitatem ⁊ quaſi impoſſibilitatez excuſat iſte ab
expreſſione cauſe cum in talibus nō ſit memoria et
curſus tanti tpis habet vim tituli. vt in. c. j. de pre-
ſcrip. li. vj. ⁊ in. l. hoc iure. §. ductus aque. ff. de aq̄
quotidi. facit. c. ſup quibuſdam. j. de v̄bo. ſig. ſuffi-
cit ergo iſto caſu dicere peto talem cenſum ex iuſta
cauſa ab initio impoſitum. ⁊ hanc opi. tenet h̄ Jo.
an. ⁊ Bar. in. d. l. cum de in rem verſo. ⁊ glo. j. q. j.
nullus. ⁊ in. c. ſeruitiuꝫ. xviij. q. ij. ⁊ hoc caſu nō ha
bebit locū iſte tex. ⁊ tenebis menti hoc dictuꝫ quia
quotidianū. nam multa monaſteria ab antiquo rē
ceperūt cenſum ab eccleſijs ⁊ cauſam prorſus igno
rant. poſſunt eni defendi modo predicto. Aut alle-
gat minus tēpus ⁊ tunc aut agit ō obligando quē
aut deliberatione. primo caſu nō prodeſt curſus ſo
lius tēporis. ⁊ ſic poteſt intelligi iſte text. ⁊. l. credi-
tor. C. de pac. ſecūdo caſu aut ius cōmune reſiſtit li
berationi ⁊ nō inducit liberatio ex ſolutione nō fa
cta. vt in. l. competit. C. de preſcrip. xxx. an. vbi pꝫ
ꝙ ex non ſolutione tributi non inducitur liberatio
aut ius cōmune nō reſiſtit ⁊ tunc inducit liberatio
ſm naturam actionū. nā quedam actiones tollunt
ſpatio. xxx. an. quedam. xl. an. vt in. l. ſicut. C. de ꝑ
ſcrip. xxx. an. ⁊ in. c. de quarta. eo. ti. ⁊ hoc circa pri
mū membrū qn̄. ſ. titulus nō allegatur. ¶ Secūdo
caſu principali quādo allegat titulus ⁊ nō ꝓbatur
niſi preſumptiue de curſu tēporis. Exempluꝫ dicit
actor peto talem cenſum qui fuit impoſitus in fun-
datione eccl̄ie vel per romanum pontificem vel de-
betur ex cōpoſitione. ⁊ ad hoc probanduꝫ induco
tempus longum in quo reus ſemp ſoluit. vnde du
bitatur nūquid titulus ꝑallegat⁹ probet ſic preſum
ptiue. nam ſi vere probaret nō eſſet qō. ⁊ hoc caſu
ſunt opi. vt no. in. l. cū de in rem verſo. Sed ponē-
do cōmuniorem opi. cōclude ꝙ aut ius cōmune re
ſiſtit ⁊ nō ſufficit allegare titulum niſi probet. ꝓ h̄
dictū. c. j. de preſcript. lib. vj. ⁊. d. l. cōpetit. Aut ius
cōe nō reſiſtit ⁊ tūc cōtra agentē vel ſoluentē preſu
mit titulus allegat⁹ ſi ſoluit ſpatio. x. an. vt probat
in. d. l. cum de in rē verſo. vbi dicit ꝙ ſi quis ſoluit
vſuras per decēnium ⁊ nūc deſiſtit ſoluere ſatis ē
actori allegare ꝓmiſſionē ꝑ ſolennē ſtipulationem
fuiſſe factā ⁊ ꝓbare ꝑ curſum. x. annoꝝ. nā contra

aliquid facientẽ tanto tẽpore defacili preſumiť ca-
ueat tamẽ ille qui allegat ne faciat cõtra conſcienti-
am. Aut agiť de preſumẽda cã cõtra patientem. vt
puta in acquirenda ſeruitute alicuius rei ⁊ tunc ex
quo agiť de modico ꝑiudicio ꝑſumiť illa cauſa alle-
gata. ad hoc qḋ in ſimili no. in. l. pe. C. cõi diui. vbi
text. iuncta glo. dicit ꝙ ſi duo fratres qui habeant
bona cõiter poſſederint illa bona ꝑ decenniũ tãꝗ̃
diuiſa ꝑſumiť diuiſio. licet nõ probeť ex curſu tan-
ti tẽporis. Si vero agiť de magno ꝑiudicio. puta
de ꝑſcribenda ꝓprietate non ſufficit curſus magni
temporis ſed requiriť preſcriptio legitima. Et de
hoc ⁊ de tertio membro qḋ nõ facit ad intellectum
c. dic vt plene no. in. d. c. cũ de in rem verſo. nam ꝑ-
dicta ſufficiunt ad intellectum. c. ⁊ vide ad mãm qḋ
no. in ſpe. in ti. de loca. §. nunc aliq̃. ver. lxiiij. ⁊. iiij.

c Cum apoſtolus. Determi-
nat cõciliũ
numerũ equorũ quos ſecum ducere pñt ꝑ-
lati viſitantes ⁊ ꝓhibet eis tũc vti venationibus vł
ſumptuoſas epulas querere. h̄ primo vſꝗ̃ ad. ꝟ.
ꝓhibemꝰ. ibi in effectu diciť ꝙ ꝑlati nõ debent gra-
uare ſubditos tallijs ⁊ exactionibꝰ. ꝑmittiť tamen
ex iuſta cã petere ab eis moderatũ auxiliũ hoc vſꝗ̃
ad. §. ſane. ſed inde vſꝗ̃ ad finẽ diciť ꝙ numerꝰ eq̃-
rum ſtatutus in principio. c. nõ debet trahi ad au-
gendũ numerũ alś ſolitũ. ⁊ diuiſio ptꝫ ꝑ predicta.
Nota primo ꝙ ꝑſumptio ẽ cõtra predicantes ex
munere vt potius querant que ſua ſũt ꝗ̃ que ieſu
chriſti. ſi tamen vere indigeret iuſte põt neceſſaria
petere qꝛ nõ magnũ eſt ſi ab eo metiantť tempora-
lia qui ſeminauit ſpũalia. ad hoc. c. ſi epẽs. de of. or.
li. vj. ⁊ in. c. inter cetera. eo. ti. facit. c. cũ voluntate.
j. de ſen. excõ. Nota ſecũdo cõtra ſcholares qui
repente cõſumũt id qḋ ſufficit ad victũ longi tẽpo-
ris. ſic eni redditus ſũt expendendi vt ſemp aliq̃d
in fine ſupſit iuxta cõſilium iuriſconſultus. in. l. ius
alimentorũ. ff. vbi pupillus educari debet. Itẽ
nota q̃nꝗ̃ ſpecies prelatorum qui poſſũt ſubditos
viſitare. ⁊ qḋ dicit de archidiaconis ⁊ decanis hꝫ re
ſpectum ad cõſuetudinem quorũdam locorum in
quibus archi. viſitant aut iure proprio aut vice epĩ
⁊ potes dicere ꝙ quiſꝗ̃ prelatus habẽs iuriſditio-
nẽ põt viſitare. ꝓ hoc. c. in ſingulis. s̃. de ſta. mo.
Et no. ex tex. ar. optimũ. ꝙ archiepĩ ⁊ epĩ ſũt ma
gis honorandi ꝗ̃ cardinales ⁊ intellige de cardina
libus nõ epĩs. nam maior numerus equoꝝ ꝑmittiť
archiepõ ⁊ epõ ꝗ̃ cardinalibus. ⁊ hinc ẽ ꝙ alibi di-
ſputať nunquid epẽs ſit maior cardinali. de quo vi-
de bo. tex. cum glo. in. c. ꝗ̃ꝗ̃. ij. q. vij. ⁊ per hoſti. i
c. eccleſia el. ij. s̃. de elec. Nota in. §. ꝓhibemus.
regulã generalẽ ꝙ nullus ꝑlatꝰ citra papã põt im-
ponere collectã ſubditis. Secũdo no. caſum ex-
ceptũ a regula ꝙ vbi ſubeſt cã rõnabilis ⁊ manife-
ſta poteſt epẽs petere a ſubditis moderatũ auxiliũ
qḋ hodie in vulgari vocať charitatiuũ auxiliũ. Et
nota ꝙ nõ ſufficit cauſam eẽ rõnabilem niſi ſit ma-
nifeſta. Et collige ex hoc ⁊ ex tex. ꝙ charitatiuũ ſub
ſidium nõ ſolum ſemel ſed pluries ab eodem epõ
põt exigi dũmodo ſubſit cauſa rõnabilis ⁊ manife

ſta. qḋ clare probat littera ibi aliquotiens. ⁊c. Itẽ
nota ꝙ epĩ ⁊ alij prelati potius debẽt de ſuo dona-
re ſubditis ꝗ̃ ab eis recipe. quia parẽtes debẽt the
ſaurizare filijs ⁊ nõ econuerſo. Vltimo nota ex
fine littere ꝙ cõſtitutio edita ad moderationẽ non
debet ita intelligi vt inducat grauamen ⁊ excedat
curſum ſolitũ. facit. c. ſi. j. de ꝟbo. ſig. ⁊. c. ⁊ ſi neceſ-
ſe. de do. poſt diuor. reſti. In glo. in. ꝟ. conten-
ti. ibi tenet forte ſñia. dicit Inno. ꝙ licet hec opi. ſit
tutior tamẽ verius videť ſñiaꝫ nõ tenere. datur ta
mẽ ꝑ abbatẽ cõſilium vt interponať prius appella-
tio. ſed ſaluando opi. põt ſic diſtinguere. aut enim
epẽs excõmunicat ſubditum. qꝛ nõ vult eũ recipere
vltra numerũ euectionũ hic contentum ⁊ nõ tenet
excõmunicatio tanꝗ̃ lata contra ius expreſſo iuris
errore. vt in. c. ꝑ tuas. de ſen. excom. ⁊ in hoc caſu
põt ſaluari. c. cum ad quorundã. alle. in gl. vt ſic cõ
tineat ius ſed nõ indulgentiã. aut error non fuit ex
preſſus in ſñia. vt puta qꝛ excõicauit ſubditũ qꝛ no-
lebat eum ꝓcurare ⁊ tunc aut notoriũ ẽ excõicatio-
nem ferri qꝛ noluit recipere vltra numerũ hic ſtatu
tũ. ⁊ credo etiã excõicationẽ nõ tenere cum ſit noto
rie iniuſta. ad hoc tex. cum glo. in cle. paſtoralis. in
§. piſana. de re iudi. ⁊ qḋ no. Inno. in. c. fraterni-
tatis. j. de frigi. ⁊ male. ⁊ in. c. ij. de dila. niſi aliud
dicamus in ſñia excõicationis. nam voluerũt qui
dã dicere vt Archi. in. c. venerabilibꝰ. de ſen. ex. li.
vj. ꝙ excõicatio ſemp tenet quãtũcunꝗ̃ iniuſta. niſi
error ſit expreſſus in ſñia. ſed primũ dictum mihi
plus placet. ar. coꝝ que no. in. c. romana. in. §. vni
uerſitatem. de ſen. excõ. li. vj. ⁊ vide qḋ dixi in. c. in
ter cetera. s̃. de re. iudi. Aut nõ eſt notoriũ ⁊ tũc te
net ſentẽtia licet iniuſta. ⁊ ſic procedat opi. gl. In
glo. in ꝟ. rationabilis in fi. no. glo. ⁊ dicũt doc. ꝙ ſu
perior erit hoc caſu archiepẽs ſi ſubditi agunt cõtra
epm̃. Si vero epẽs agit cõtra ſubditos tũc eligũtur
arbitri. vt in. c. ſi clericus. xj. q. j. Sed circa h̄ q̃ri
tur nũquid ſubditi poſſunt cõpelli exiſtẽte cã ratio
nabili ad hoc charitatiuũ ſubſidium exhibendum
videť primo ꝙ nõ qꝛ tex. dicit cum charitate hoc eẽ
petendũ. docto. cõiter tenẽt oppoſituꝫ. nam ꝑmo
debet charitatiue poſtulari. ⁊ ſic debet intelligi tex.
ſed ſi charitas nõ proficit exhibenda eſt ptãs. arg.
xlv. di. c. ⁊ qui emendat. ⁊ ꝓ hoc facit. qꝛ in prin. §.
ꝓhibemus. prohibet imponi collectas ⁊ exactiões
poſtmodũ ex cauſa rõnabili ſuſtinet. Quis autem
erit ſuperior in hac coactione ſubditoꝝ. dicunt ali
qui vt refert Inno. ꝙ archiepẽs ⁊ alij ꝙ papa. alij ꝙ
ipſemet epẽs qui hoc petit qḋ videť plus placere In
no. dũmodo cã ſit rõnabilis euidenter ne ſubditi
nimiũ grauenť. ſi aũt ſubditi referrent queſtionẽ.
puta qꝛ dicerent ſe nimium pregrauari vel cauſaꝫ
dicant nimis eẽ irrationabilem tũc debẽt adiri ſu
periores vel arbiter modo predicto. ⁊ plures cau
ſas legitimas petendas hoc charitatiuũ ſubſidiuꝫ.
vide per Inno. in. c. j. de ſta. reg. vide glo. c. vnio.
x. q. iij. que dicit non eſſe iuſtam cãm ſi epẽs vult ire
ad papã vel ad principem. ſed ꝯtrariuꝫ innuit In
noc. in. d. c. j. ſatis dicereꝫ ꝙ ſi accedit ꝓ cõmuni vti
litate ſeu ꝓ neceſſitate eccleſie ſue poteſt. quia tunc

poſſet petere moderatū auxiliū. ⁊ intelligo qñ non poteſt per ſe. ⁊ ħ videnť ſonare illa verba moderatum auxilium ⁊ verbum ꝓ neceſſitatibꝰ. ¶ Nūqđ autē poſſit preſcribi cōtra charitatiuū ſubſidiuʒ. tenet do. An. ꝙ nō qꝛ cōtra charitatē nō poteſt p̄ſcribi. Item qꝛ petere ſubſidium ē in facultate ſupiori. ſed in his que ſunt facultatis nō currit preſcriptio. vt dixi in. c. ex parte. de cōceſ. preben. no. per Cy. i l. ij. C. que ſit longa cōſue. ¶ In glo. in. ỽ. exactiones. in fi. pondera iſtam glo. nam ſentit duas opi. in queſtione que poteſt accidere quotidie. nunqđ ꝓlati inferiores epis poſſint petere ex cauſa rōnabili hoc charitatiuū ſubſidiū vt faciunt epi. ⁊ videtur glo. in ſecūda opi. tenere ꝙ ſic. ⁊ idem tenuit Goff. ⁊ Phi. ſed Pe. Abbas ⁊ hoſti. ſentiūt oppoſitū. vnde dicit hoſti. ꝙ archidiaconus nullas collectas facere poteſt niſi in hoc ſit priuilegiatus vel habeat cōſuetudo. tu circa hoc vide qđ no. Inno. in. c. cuʒ ⁊ plantare. de priui. ⁊ Fred. cōſiľ. cc xviij. ¶ Extra glo. quero quot diebus pōt epš morari tpe viſitationis apud eandē eccl'iaʒ. tex. in. c. placuit. x. q. j. dicit ꝙ duobus diebus. in prima die debet hr̄e clex. i ſecūda populū. ħ tex. i. c. inť cetera. x. q. iij. dič ꝙ ꝑ vnū dič. ⁊ i cōcor. illoꝝ. c. ſūt opi. Aliq̄ dicūt ꝙ illud c. placuit ſit correctū ꝑ illud. c. inter cetera. Alij ꝙ in die aduentꝰ hʒ clerum ⁊ in ſequēti die mane predicabit ad populū ⁊ recedet ⁊ ſic ſtabit i effectu reſpectu grauaminis ꝑ vnū diem. Alij dicū ꝙ viſitatio icipit a cena ⁊ finiť in prandio ſequētis diei ita ꝙ poteſt dici ꝙ ſtetit ꝑ duos dies qꝛ attingit ptes duorū dierū ꝑ vnū dič naturalē. illud aūt verū eſt. vt noť. Inno. in. c. j. eo. ti. li. vj. ⁊ Jo. an. hic ꝙ ſi cauſa rationabilis expoſcit pōt ibi diutiꝰ morā trahere. qꝛ ſi ex cā rōnabili pōt redire ad locū viſitatū. vt in. d. c. j. fortiꝰ poterit ibi morā trahere ⁊ cōtinuari. Et qđ debeat facere prelatus tēpore viſitatiōis. vide bo. tex. in. d. c. placuit. ⁊ per ſpe. eo. ti. ⁊ in ti. de inqui. §. nūc tractemus. ỽ. licet.

Prohibemus. Nouus cenſuſ eccleſijs poni ñ poteſt nec ātiquꝰ augeri. p̄mo ponit duplicem prohibitionē quā iuſtificat. ſcđo ponit decretū ibi. ſi quis vero. Et nota ꝙ iſte tex. ē de p̄ncipalioribus. Nota primo ꝙ nullus prelatus citra papā ſiue ſit ſecularis ſiue regulari pōt imponere nouū cenſum vel antiquū augere in eccl'ia ſibi ſubiecta. ⁊ hoc intellige qñ prelatꝰ vult imponere ad vtilitateʒ ſuā. nō enim debet auctorizare in facto ꝓprio. vt in cle. j. de re. eccle. nō alie. ſed ad vtilitatē alteriꝰ eccleſie ſubſiſtente cauſa rōnabili hoc poterit. vt no. Inno. hic. ⁊ facit a cōtrario. c. preterea. ⁊. c. cum clerici ⁊. c. ſignificaſti. j. eo. ⁊ intelligo de ꝓlato qui habet epalem iuriſditionē in loco. arg. in iuribꝰ. ſ. allegi. Nota ſecūdo ꝙ habēs eccleſiam ſubiectam non poteſt retinere ſibi ptem ꝓuentuū. ⁊ de epis dic vt in. c. vt noſtrum. in. fi. vt eccle. beneficia. De abbatibus ⁊ alijs prelatis inferioribus. vide bo. tex. i cle. qꝛ regulares. in. §. j. de ſup. negli. prela. vbi concludiť ꝙ qualiſcunqꝫ ſit locus ſubiectus abbati dūmodo nō ſit de menſa ipſius. nō poteſt partem redditum ſibi retinere. Ultimo no. ꝑ illa regula qđ tibi nō vis fieri alij nō facias. ⁊ ꝑ illa oīa quecunqꝫ vultis ꝙ faciant vobis homines facite illis. vt. j. di. humanum genus. In glo. in ver. nec veteres. i fi. vult hic glo. ꝙ cenſus poteſt augeri auctis facultatibus eccleſie cenſuate. ſed glo. ſequens hoc limitat vt ꝓcedat reſpectu p̄ſtationis vel ꝓcurationis nō autē reſpectu cenſus ⁊ tene menti illā glo. ħ nō reddit rōnem nec doct. bene explicant. ſed dic ꝙ cēſus ideo nō augeť quia aut ſoluiť ſuperiori. ⁊ eſt ſignum ſubiectionis nō autē refert an ſoluať multū an parum. nā ſemꝑ denotať ſubiectio. ꝑ hoc. c. oīs anima. ſ. eo. facit. c. cōſtitutus. đ reli. domi. aut ſoluitur priuato ⁊ nō eſt proprie cenſus nec debet augeri auctis facultatibꝰ. rō quia in cōtractu cenſuali tranſit dominiū ex toto i recipientē. vt dicit gl. no. in preallE. c. cōſtitutus. ⁊ per Bar. in. l. j. ff. de publicanis. vnde augenť facultates iſtius nō illiꝰ cui debeť cenſus. merito nō debet augeri cenſus. ſecꝰ eſt in penſione qꝛ illam qͣs ſoluit rōe fructuū quos quis ꝑcipit de alieno. nā proprie cōductor ſoluit pēſionē. vnde quēadmodū ſi cōductor patiť magnū damnū ſine culpa ſua cōſequiť diminutionē penſionis ita ſi ex vbertate fructuū caſu fortuito conſeqtur magnū cōmodū debet augmentare penſioneʒ qꝛ contrariorum eadem eſt ratio. ⁊ hoc tenet glo. ⁊ Bar. poſt eum in. l. ſi merces. in. §. vis maior. ff. loca. ⁊ vide qđ dixi in. c. ꝓpter. de loca. ⁊ aliquid no. j. eo. quāto. Et ex hac rōne infeť ꝙ ſi eccl'ia fuit donata monaſterio ad vſus ꝓprios. ⁊ monaſteriū reſeruata ſibi penſione cōceſſit eam alteri debet auctis facultatibus augeri penſio qꝛ illa fuit impoſita rōe fructuū quēadmodū diminuereť facultatibꝰ diminutis. ⁊ idē in ꝓcuratione debita. vt i. c. quāto. j. e.

Preterea. Prelatus ſeu rector eccleſie nō pōt preſertim poſt mortē eccl'iam ſuam ꝓpria auctoritate conſtituere cenſualem. ponit caſum generalē rōnē ſubdens. ibi. nō enim. Nota primo ꝙ nemo pōt auctoritate propria eccl'iaʒ alteri eccl'ie conſtituere cenſualem. ⁊ eſt ratio. nam nō poteſt quis alienare res eccleſie ſine iuris ſolennitate. xij. q. ij. ſine exceptione. fortius nō poteſt imponere cenſum cum ſit quedam alienatio corporis ſue eccleſie ⁊ quedam ſeruitus impoſita. Nota ibi ſi pontificis aut alterius. ⁊c. ꝙ auctoritate pontificis vel alteriꝰ prelati habentis eccleſiam pleno iure ſubiectam pōt de nouo imponi cenſus qđ intellige ex cā rōnabili. vt dixi. ſ. c. primo. Ultimo nota ibi p̄ſertim poſt deceſſum. ꝙ ſimplex ſacerdos nō pōt etiā in vita ſua cōſtituere eccl'iam cenſualem. ⁊ hoc denotat verbū illud p̄ſertim exponēdo ꝓ maxime. alij vero exponūt pro tm̄ dicētes ꝙ in vita ſua poteſt prelatus obligare ſe ad ſoluendum cenſuʒ. ħ dicendū ꝙ licet poſſit ſe obligare pſonaliter nō tamē obligare eccl'iam. ⁊ ſic intellige iſtū tex. nam iſta eſt ꝓprie expoſitio huiꝰ verbi preſertim. vt exponať ꝓ maxime. vt no. in. c. audiuis. de elec. nam ex cōtrario poſſet eccleſia ledi de facto qꝛ poſſet adduci ad cōſuetudineʒ. facit quod no. in. c. ꝑuenit. ſ. de arbi.

Eccleſijs. Breue eſt vel ꝑ alia vba ſumma ſic. Eps eccleſie de manu laici per ſe erepte nō poteſt ob h̄ cenſum imponere. ⁊ vt intelligas rō dubitandi fuit q̄ ſicut tēpore fundationis vel percepte libertatis poteſt eps certū cenſum ſibi conſtituere. vt in. c. cō ſtitutus. ſ. de reli. domi. ⁊ in. c. preterea. el. ij. de iu repatro. ita videbat̄ ꝙ ſi capiebat ecclīam de mani bus laici cum eam quaſi de nouo adduceret ad li bertatem ꝙ in recōpenſationē beneficij poteſt ipo nere nouū cenſum ſed cōtrariū deciditur q̄ eps ad hoc tenebat̄ ex officio ſuo ⁊ in neceſſitatib⁹ nemo li beralis exiſtit. vt in. l. rē legatā. ff. de adimen. lega. Et ex hac rōne nota ꝙ facientibus aliquid laudabi le ex officio ſuo nō eſt neceſſario premiū impendē dum. ⁊ facit ad qōnem ꝓmittit̄ certum premiuʒ ca pienti certum exbannitum. nunq̄d debeat̄ familie poteſtatis capienti exbannitū. ⁊ videt̄ ꝙ nō. q̄ ad hoc tenebat̄ ex officio. facit. l. cōgruit. ff. de off. pſi. ⁊. c. j. de offi. ordi. Qualiter autē eripiebant̄ ecclie iſte de manib⁹ laici poteſt tripliciter intelligi. pmo ꝙ de facto laici tenebant ⁊ vſufructuabāt ſibi iſtas ecclias vel reſpectu iuriſpatronat⁹. ꝙ fuit libere ꝑ laicū cōceſſū epo ad ipius inſtātiā. vel forte cenſus debebat̄ ꝑ ſpō nō laico a q̄ ſuo ingenio eps liberauit ecclīaʒ ⁊ nō eſt vis q̄s intellectus preferat̄.

Innouamus. Noua pedagia ſine cōſenſu pn cipis imponēs cōione priuat̄. primo poni tur ꝓhibitio. ſecūdo pena. ibi. ſi quis. ¶ No. pmo vnū caſuʒ reſeruatū regib⁹ ⁊ principib⁹. nā ad eos dūtaxat ſpectat imponere noua pedagia. inferio res ergo dñi tēporales peccāt imponēdo hec peda gia de nouo. ¶ Itē nota ibi donec ſatiſfaciat. ꝙ ex tortū occaſione pedagij illicite impoſiti ſubiacet re ſtitutioni. Ex quo infert̄ ꝙ tales dñi nō poſſunt de tali pedagio elemoſynā facere. iuxta no. i. c. ex trāſ miſſa. ſ. de decimis. ⁊. xiiij. q. v. i ſūma. ¶ Ultimo nota caſum vnum in quo ecclia exercet iuriſditiōeʒ in laicos. ſ. qñ imponūt noua pedagia citra aucto ritatē iuris. nā ex quo eccleſia excōicat laicos tranſ gredientes. ergo habet in eos iuriſditionē. q̄ excō municatio nō debet ferri niſi cōtra ſubditū vel foꝝ ſortientē rōne delicti. ad hoc qd dixi in. c. qd clerici de fo. cōpe. ¶ Sʒ quero quid dicat̄ pedagiū. Sol. dicit Jo. an. ꝙ eſt quedam preſtatio q̄ fit a tranſeun tibus pro rebus que vehunt̄ vel portant̄ ⁊ quādo q̄ ſoluit̄ ꝓ pſona. ⁊ alio vocabulo vocat̄ in iure ci uili vectigal. q̄ ſoluit̄ pro his que vehunt̄. i. portā tur. vnde pedagiū ⁊ vectigal idem importat. de q̄ aliquid no. in. l. j. ff. de publicanis. Item habet̄ tri butum ⁊ cenſus. ⁊ ſi ſoluit̄ principi nō ē differentia inter tributū ⁊ cenſum. vt no. in. d. l. j. § priuato qñ q̄ ſoluit̄ cenſus ꝓ re cenſuali. de quo dixi in. c. con ſtitutus. de reli. domi. ⁊ tamē tributū differt a cen ſu. An autē clerici debeant ſoluere pedagia ſeu ve ctigalia etiam licite ſtatuta per dominos tēporales dic ꝙ non. q̄ pedagium eſt onus perſonale ⁊ pſo na clerici nullo modo eſt ſubiecta laico. ⁊ hodie dic vt in. c. q̄q̄. de cenſi. li. vj. ⁊ in cle. pſenti. eo. ti. Et ex hoc infertur ad qōnem nūquid clericus poſſit li bere fundare pedagiū ſeu vectigal. dic ꝙ nedū cleri cus ſed etiam oēs extranei licite defraudant ſeu non ſoluunt. ex quo nō eſt legitime impoſitum. q̄ nō cadit ꝓprie hoc caſu fraus ſed potius quis eui tat grauamē ſed ipſi ciues qui cōmuni cōſenſu ſibi impoſuerūt nō licite fraudant q̄ in eoꝝ piudiciuʒ nō bene potuerūt hoc ſtatuere. ⁊ hec ſūt de mente Bar. in. l. vectigalia. ff. de publica. ¶ Ultimo opp. cōtra tex. in eo qd innuit ꝙ de ꝯſenſu regum ⁊ pnci pum licite imponunt̄ pedagia. nā videt̄ ꝙ ſol⁹ im pator poſſit iſta imponere. vt in. d. l. vectigalia. ⁊. C de vecti. ⁊ cōmiſ. quaſi per totum. ad ideʒ. c. ſuper quibuſdā. j. de vbo. ſig. vbi tex. excipit impatores ⁊ reges ⁊ reſpectu regum exponit ibi Hoſti. regem ſcʒ romanoꝝ. nā poſt electionē ⁊ ante coronationē nō appellat̄ impator ſed rex romanoꝝ. Sol. docto. nō tangunt hoc cōtrariuʒ. ſed poteſt text. intelligi dupliciter. pmo vt intelligat̄ ſm ꝙ intelligit̄. d. c. ſu per quibuſdā. ſcdo pōt intelligi de regib⁹ ⁊ princi pibus qui preſcripſerūt hoc ius imponendi peda gia vel alia iura principis. nam cōiter hodie reges inferiores pſcripſerūt in eoꝝ regnis hec iura im peratoris quo caſu poſſūt hoc exercere vt impera tor vt in ſimili no. Inn. in. c. cum. p. de fi. inſtru. ⁊ Bar. in. l. infamē. ff. de publi. iudi. ⁊ ſic videm⁹ ho die in aliquibus cōitatibus italie que vident̄ hoc p ſcripſiſſe. in quo tñ Bar. videt̄ cōtrarius vt ipemet no. in. l. j. ff. de aqua plu. arcen. ⁊ in. d. l. vectigalia. ⁊ in. d. l. infamē. Et ſcias ꝙ cū preſcribit̄ ꝯ pncipem requiritur tempus de cuius initio nō eſt memoria vt in. d. c. ſup quibuſdā. § ꝯ inferiorem qui haberet h̄ ius nō requirit̄ tñ tps vt no. in. d. l. vniuerſa.

Cum clerici. Qui ꝑ colluſionem cōſtituit ecclīam cē ſualē illa priuabitur. primo exceſſus. ſcdo pena ibi ꝑcipimus. ¶ Nota primo penam eorum qui cōſtituunt cenſualem eccleſiam citra auctorita tem epi nā debet illa priuari. ſed cōſidera ꝙ tex. iſte loquitur quādo ꝑ colluſionem imponebāt cenſum publicū. puta vt filij vel nepotes pñtarent̄ poſtmo dum ad illam ecclīam. quid autē ſi ceſſat colluſio. dic vt dicet̄ in. c. graue. j. eo. ¶ Oppo. videt̄ enim ꝙ iſti clerici debuiſſent deponi q̄ cōmiſerūt ſimoni am. nā ſoluebāt cenſum vt filij vel nepotes ꝯſeque rent̄ ecclias. ⁊ ſic dabāt tpale ꝓ ſpūali cōſequendo. ad h̄. c. cū clerici. ſ. de pac. ⁊ qd ibi no. in gl. fi. So. doc. fatent̄ ꝯtrariuʒ ꝙ de rigore iuris tales clerici pñt deponi ⁊ etiā religioſi deberēt priuari iurepſonat⁹ ex q̄ taliter eo abutunt̄. facit qd no. in. c. ꝙ clerici. ſ. de iurepa. qd no. ¶ In glo. j. in fi. Hoſti. dicit ⁊ bñ ꝙ tex. iſte nō eſt reſtringendus ad colluſionem que fit in iudicio ꝓut glo. videt̄ intelligere § poteſt intel ligi generalit̄ qualitercūq̄ fiat colluſio ſiue in iudi cio ſiue extra. vñ verbum colluſio capitur hic late. ¶ In glo. ij. in fi. no. gl. ꝙ ex iuſta cā pōt eps impo nere nouū cenſum ecclīe. ad hoc. c. cōſtitutus. ſ. de reli. do. ⁊ in. c. cū venerabilis. j. eo. ⁊ idē no. in. c. ſi gnificauit. j. e. § ſine iuſta cā non pōt tñ vbi interue nit auctoritas epi nō preſumit̄ colluſio. ar. in. c. niſi

de preben. ⁊ ſic poteſt intelligi iſte tex. dum ponderat ꝙ hic nō interuenit auctoritas epi.

Eſi que. Si collectores grauāt eccleſias priuari debent officio. pmo exceſſus. ſcdo pena. ibi ꝙ ſi. ¶ In gl. j. dic ꝙ etiā pōt intelligi tex. generaliter in omnibus collectorib⁹. ſi eni excedūt debitū finē debēt officio ꝑuari. facit. c. indicatū. lxxxix. di. ¶ Sed qro quid intendit lra duz dicit id qd videmini habere auferetur. ⁊c. Doc. exponūt tripliciter primo vt intelligat de indulgentia peccatoꝝ qꝛ nō merebunt ex q̄ grauant. ſcdo poteſt intelligi de officio archidiaconat⁹ tertio de officio collectorie. ⁊ ſm hunc vltimum intellectum ſummaui.

Significauit. Qui recipit iuramētū de nouo cēſu impoſito eccleſie ꝑſoluendo cōpellit iurantē abſoluere. primo ponit caſum ꝑplexū. ſcdo diſtinguēdo ꝓuidet ſcdm mēbrum. ibi ſi vero. ¶ No. primo ex tex. ꝙ ſola auctoritas epi nō ſufficit vt ecclia efficiat cenſualis. nā quēadmodū eps nō valet alienare bona eccle ſine cauſa. xij. q. ij. ſine exceptiōe. ita ⁊ fortius nec cenſum imponere cū ſit quedā alienatio iuris eccleſie. ⁊ de hoc. j. cum gl. j. ¶ Nota ſcdo ibi niſi prius cōſtaret ꝙ in cenſu etiā antiquo nō ꝑſumit auctas epi niſi ꝓbet ſicut dicimus i cōtractu minoris vt nō ꝑſumat auctas tutoris niſi expreſſe ꝓbet. vt in. l. quecunqꝫ. ff. de publi. rō ē. qꝛ ſolennitas extrinſeca nunqꝫ preſumitur niſi probetur. vt no. in. c. innotuit. de eo qui fur. oꝛ. ſrecc. per Inn. ⁊ per Bart. in. l. ſciendum. ff. de vbo. oblig. ¶ Tertio no. ꝙ ſacerdos nō pōt etiā in vita ſua cōſtituere eccliam cenſualē. nā eſt quedā alienatio. vt. ſ. dixi. ¶ In glo. ibi iuſta tñ de cā. no. glo. ⁊ ſm cā reſtringere tex. in fi. nam tex. videt velle i fi. vt auctas epi nō ſufficiat ad cenſū nouit cōſtituendū. nam intelligo qñ ſine cā aľs ſecus. vt. ſ. de reli. do. c. cōſtitut⁹. ⁊ c. cū venerabilis. j. c. ¶ Et ex hoc collige duo q̄ requirunt in impoſitione cenſus. pmo auctas epi. ſcdo ꝙ ſubſit cā iuſta. tertio ſm hoſti. ꝙ capitulū ꝯſentiat. ar. in. c. tua. ⁊ c. paſtoralis. de his que fiūt a pla. quarto ꝙ ſi ecclia cui cenſus imponit eſt collegiata cōſentiat huic impoſitioni. ar. c. j. ſ. de re. eccle. nō alie. ⁊ de rex pmu. c. j. puto tamē ꝙ vbi cauſa ē vrgens ⁊ ecclia inferioꝛ nō velit conſentire poterit eps hoc facere cum conſenſu capituli. ar. in cle. fi. de re. ec. nō alie. ⁊ in. c. j. co. ti. li. vj. ¶ In glo. ij. in fi. Gof. ⁊ Lau. vident diſtinguere ꝙ aut certum ē cenſum deberi ⁊ ſeruandū eſt iuramentū. aut certū eſt nō deberi ⁊ parendū ē ꝓcepto epi in dubio dz obedire. ¶ Sed aduerte qꝛ ꝑ hoc nō ſoluit ꝯriū formatū in glo. nā iſti monachi erāt in poſſeſſione huius cēſus qꝛ ꝓdeceſſoꝛ huius rectoris ſoluerat ⁊ lite pēdēte nō debet quis priuari poſſeſſione ſua. ¶ Ex dictis doc. pōt multipliciter ſo. colligi. pmo ꝙ ſolutio rectoris ſine cōſenſu epi nō potuit transferre poſſeſſionē in iſtos monachos qꝛ ſine auctoritate epi cenſus imponi nō poteſt. ⁊ hoc pmo tenuit Inno. poſtea dicit ꝙ poſſeſſio fuit eis queſita. vt in. c. dilect⁹. de cap. mo. ſꝫ erat clādeſtina reſpectu epi. vñ potuit eps poſtqꝫ ſciuit ſolutionem interdicere. tertio pōt ſolui ꝙ h poſſeſſio erat cōtra ius. vnde ſpoliat⁹ tali poſſeſſione nō conſequit reſtitutionē niſi probet ꝙ ex ꝓbabili cauſa acquiſiuit poſſeſſionem. vt i. c. ad decimas de reſti. ſpo. li. vj. ¶ Et nota ex ꝓdictis et ex tex. ꝓ iſtis onerib⁹ que ꝑſbyteri exoluūt. qñqꝫ contra ius vt nō obſtante illa poſſeſſiōe facti poſſit eps interdicere ſacerdoti vt illa onera amplius nō ſoluat. ¶ In glo. fi. dic vt. ſ. dixi ꝙ tēpore fundatiōis poteſt cenſus imponi. vt in. c. preterea. de iurepa. Itē de nouo vbi ſubeſt cauſa. vt no. in fi. glo. quaz no. Item poteſt acquiri preſcriptione. vt in. c. eleutherius. xviij. q. ij. ſed cū hec preſcriptō ſit ꝯtra ius oportet ꝙ ꝑſcribens habeat titulum ⁊ bonā fidem. vel ꝙ tanto tēpore poſſederit de cuius initio nō ſit memoria. vt in. c. j. de preſcrip. li. vj. ⁊ dicit hic hoſti. ꝙ ſola auctas epi ſufficit ad parandū titulū preſcribendi. ar. hic qd ego limitarē quādo ꝑſcribens erraret in facto qꝛ putauit cōſenſum capituli interueniſſe. ſecus ſi errabat in iure credens ſolū cōſenſum epi ſufficere qꝛ erroꝛ iuris impedit ꝑſcriptionez vt in. c. dudū. de decimis. ⁊ in. l. nūqꝫ. ff. de vſuca. facit qd no. in. c. ij. de his que fi. a prela. ⁊ i. c. de qrta. de preſcrip. Sed querit hic hoſt. quid ſi cenſus ab initio poſitus fuit ⁊ ꝑſcriptione legitima ſublatus nūquid valeat impoſitio nouiter facta ⁊ tenet ꝙ ſic. tum quia cōtra cenſum nō ꝑſcribit. vt in. l. cōparit. C. de ꝑſcrip. xxx. vel. xl. an. tū quia aliud eſt de nouo oīno imponere aliud recenſere antiquū. ar. in. c. cōſuluit. j. de iudeis. hoc dictū tñ nō placet nā. l. cōparit loquit de cenſu debito ꝓncipi i ſignuz ſubiectionis qui nō pōt preſcribi ſicut nec ſubiectō ſecus in cenſu debito inferioꝛi puta patrono vel alteri eccleſie. nō eni video quare contra cenſū iſtum nō poſſit preſcribi. ex quo ergo cenſus eſt legitime ſublatus de nouo nō poteſt eps de nouo imponere ſine cauſa legitima.

Sopite. Archieps viſitans ꝓuinciā etiam a mōaſterijs ꝓuincie ꝓcurari debet. pmo narrat factū. ſecundo diffinit. ibi tamē. ¶ Nota primo ꝙ monaſteria licz ſint exempta a lege dioceſana. vt i. c. dilectus. ⁊ qd ibi no. de offi. oꝛdi. tenentur nihilominus ad ꝓcurationē preſtandā rōne viſitatiōis. ¶ Ex quo infert ꝙ illa theorica eſt falſa que habet ꝙ ea que cōſiſtūt in dando ſunt de lege dioceſana. nā ꝓcuratio cōſiſtit in dando. nec tñ ab ea monaſteria ſūt exempta de quo vide qd dixi in. c. j. de ſta. regu. ¶ No. ſcdo ꝙ abbas pōt eē procuratoꝛ alioꝝ monaſteriorum. an autē poſſit hoc officiū exercere ꝓ alijs. videtur ꝙ nō. ar. in. c. ij. ſ. de poſtu. prela. ⁊ i cle. religioſus. de ꝓcu. hoſti. tñ ſimplr tenet ꝙ cū habeat adminiſtrationē pōt eē ꝓcuratoꝛ. vñ nō repellit ſic ſimplex religioſus. qd verbū no. ⁊ vide bo. gl. q̄ fac ad multa. xvj. q. j. de ꝑſentium. Itē in ſimplici religioſo dicit hoſti. ꝙ pōt eē ꝓcuratoꝛ epi. alle. xvj. q. j. c. ſi vere. qd verbū etiā no. qꝛ ꝑ iura apte nō ꝓbat. ꝫ facit qd le. ⁊ no. ij. q. vij. cum paſtoris. Item nota ꝙ ius cōe iuuat ex cōi vſu patrie. ⁊ ſic cōſuetudo pōt concurrere cū iure cōi. ⁊ facit ad qōnem tactā ꝑ glo. i. c.

ſ.de cōſti.in.vj. ¶ Ultimo no. ꝙ archiepſ pōt viſi-
tare nedū ſuā dioceſim ꝫ etiā totā ꝓuinciā. ꝛ nedū
eccleſias ſeculares ſed etiā religioſas ꝛ monaſteria
ꝛ ab eis exigere ꝓcuratiōnē rōne viſitationis. ꝛ de
modo viſitandi ꝑ archiepm̄ dic vt hodie habes bo
nū tex.in.c.j.de.cē.li.vj. An autē archiepſ ſeu epſ
poſſit viſitare hoſpitalia qualiacunq; ſint. vide per
Fre.cōſilio.xlvj. ꝛ cōcludit tres caſus. Primus qn̄
certū eſt hoſpitalia eē religioſa. vtputa auctoritate
epi fūdata. Et h̄ idubie viſitat̄ ꝑ epm̄ ꝛ archiepm̄. vt
ſ.d.c.j.§.j. ꝛ ibi gl.ſup.ū.pia loca. Secūd' caſus quā
do nō cōſtat ꝙ ſint fundata auctoritate epi ꝫ habēt
ſigna religionis ꝛ publicitatis. vt q̄ habēt cāpani-
le cū cāpana. ꝛ ibi publice celebratur quotidie quia
pſumptio eſt ꝙ ſint religioſi. vt no. Archid.de pſe.
di.j.nemo.dixi in.c.patentib'.de priuile. Tertius
caſus eſt magis dubitabilis qn̄ cōſtat ꝙ ſūt hoſpita
lia priuata. ꝛ ſentit Fre. ꝙ poterit adhuc viſitare ex
q̄ ſunt deputata ad vſus pios. loquit̄ tn̄ de hoſpi-
tali infectorū vel leproſoꝝ. ꝛ facit.c.ij.j.de eccl.edi.
ſed ego in hoc caſu diſtinguerē ꝙ aut viuit ille qui
hoſpitale erexit. ꝛ nō poterit epſ eo inuito illud vi-
ſitare quēadmodū ꝛ domū ꝓpriā alicui' priuati.
aut ille deceſſit ꝛ voluit hoſpitale remanere in ſuo
ſtatu ꝛ tunc ſuperior pōt illud viſitare. ar.op.i auc.
de eccl.titu.§.ſi quis edificationem. ꝛ facit qđ dixi
in.c.inter dilectos.de dona.

Grauis. Patroni etiā clerici nouū cē
ſum ecclie imponere nō poſ-
ſunt nec veterē augere. ꝛ ſi ſuper hoc iura-
menta vel cautiones exegerūt cogunt̄ abſoluere.
prima ps narrat factū. ſecūda ꝓuidet ibi diſcretiōi.
¶ Nota primo ꝙ licet ad petitionē patroni poſſit
tp̄e fundationis cenſus vel penſio cōſtitui. vt in.c.
preterea.de iurepa. ꝛ.j.c.proxi. poſt tn̄ fundatiōē
hoc fieri nō poſſet vt hic. ¶ Nota ſc̄do ꝙ iuramētū
nō ligat preſbꝛm in p̄iudiciū iuris eccleſie. ¶ Ulti-
mo no. ꝙ rector cōſtituens eccliam cenſualē ꝓpria
auctoritate ē canonice puniendus. q̄ aūt dicat̄ pēa
in hac canonica. dic vt in glo.fi. In gl.in v̄bo abſol
ui ibi duo.no.gl. ꝓ intellectu illius.c. tua.ſ̄. de iu-
reiur. ꝛ dicvt ibi plene dico. Et in fi.gl. vel dic ꝙ iſte
abſoluit̄ quo ad vulgi opi. vel abſoluit̄ a peccato.
q̄ temere iurauit. ¶ In glo.fi.ibi de elec.nihil. ꝛ vi
de meliorem glo.in.c.generali.de elect.li.vj. Et in
fi.glo.Hoſti.dicit ꝙ pena i hoc caſu erit arbitraria.
ex quo certa nō eſt in iure expreſſa. nec ob.c.cū cle-
rici.ſ̄.e. q̄ vbi ꝑ colluſionē fuit cenſus impoſit' ſeu
inſtitutus. Itē ibi interuenit ſimonia hic non. nec
ob.c.querelā.de iureiu. q̄ ibi loquit̄ de tranſgreſ-
ſione liciti iuramēti. iſtud autē iuramētū erat illici-
tum. Io.an.dicit ꝙ etiā in hoc.c.pactū poterit eſſe
ſimonia. cū vult dicere ꝙ ſi iſte ꝓmiſiſſet cenſum vt
p̄ſentaret̄ ad beneficiū cōmiſiſſet ſimoniā. ꝛ ſic p̄ua
retur eccleſia. ſecus dic vbi poſt inſtitutionē ex ſua
ſimplicitate ꝓmiſiſſet ſoluere cenſum. ſi autē hoc
feciſſet ſcienter credo ꝙ deberet priuari ecclia quia
hec eſt pena alienantis indebite bona eccleſie vl' ob
ligantis eccleſiam pro alienis debitis. de quo in.c.
qđ ſicut in fi.ſ̄.de elec. ꝛ in.c.ij.de ſol.

Quanto. Qui tenet̄ ꝓcurare fratres
alicuius domus obligatur
ad ꝓcurandū omnes licet illoꝝ numerus
nunc creuerit ꝫ ſi ex hoc grauaret̄ nimiū ꝑiudicis
officium ſibi ꝓuidebit̄. h.d. ſm magis cōem lec. pri
mo recitat factū. ſc̄do indulget ꝛ indulgētiā mode-
ratur. ibi. indulgendū. ¶ Nota primo ꝙ ad volun
tatē fundatoris ecclie nō ſolum imponi pōt cenſus
ſeu penſio pſoluēda ipi patrono ꝫ etiā tertio ſeu al-
teri ecclie qđ idem eſt. Et ex hoc ꝛ ex text. colligo ꝙ
cōtingere pōt vnā eccliam obligari ad ſoluendum
cenſum vel penſionē alteri ecclie licet illi non ſit ſub
iecta. ꝛ ſoleo allegare iſtum tex. ad ꝓbandū ꝙ ſolu-
tio cenſus ſeu penſionis neceſſario nō probat ſub-
iectionē q̄ nō probat hoc eē qđ ab hoc cōtingit ab-
eſſe. vt in.c.ij.de tranſla.prela. ꝛ in.l.neq; natales.
C.de proba. ꝛ vide qđ dixi in.c.ij.ſ̄.e. ¶ Secundo
no.ar. ꝙ licite teſtator grauat heredē vel legatariū
ad exhibendū vnā ꝓcurationē ſingulis annis ali-
quibus fratrib'. ꝛ hoc multū eſt in vſu. orit̄ eni ex
hoc obligatio vt hic patet. ¶ Itē no.ar. ꝙ obligat'
ad ꝓcurandū dn̄m tenet̄ etiā ꝓcurare ſeruitores.
nā in impoſitione huius oneris nulla fcā fuit mētio
de ſeruitorib' ꝛ tn̄ expreſſe ex littera colligit̄ ꝙ etiā
ſeruitores ꝓcurari debebāt. ꝑ ꝛ cōtra facit tex.no.
in.c.licet.de priuile.li.vj. ꝛ vide Oldra.cōſi.xj. Itē
nota ꝙ obligatio cōcepta ſub noie collectiuo vl' ap-
pellatiuo recipit augmētū vl' diminutionē ſm ꝙ di
minuit̄ vel creſcit cōprehenſū ſub illo noie collecti-
uo. vn̄ ſi teneor ꝓcurare fratres alicui' loci obligor
ad ꝓcurandū ſm eoꝝ numeꝝ ſiue creſcat ſiue dimi
nuat̄. Itē no.ar.ex fi.littere ꝙ vbi ſon' iponit̄ habi
to reſpectu ad redditus diminuit̄ ꝛ auget̄ ſm facul
tates redditū. de quo dic vt i.c.ꝓpter.ſ̄.de loca.
ꝛ in.l.ſi merces.§.vis maior.ff.e. ¶ In glo.ij.ibi.
ſeruanda ē hmōi liberalitas. vult dicere ꝙ liberali
tas habet̄ ꝓ cauſa. qđ clarius dicit Inno. ꝛ facit.c.
j.ſ̄.de dona. ꝛ hanc ſo.tenet licet Goſ.dixerit ꝙ iſti
erāt in poſſeſſione ꝓcurationis iſti'. iō nō tenebāt̄
allegare cām. que ſolutio nō placet Hoſti. naz licet
ꝓpria auctoritate nō debeant ſpoliari tamē nō ap
parente cā ex q̄ hec ſolutio eſt ꝯ ius poſſunt ſoluen
tes repetere qđ ſoluerūt niſi oſtendat̄ cā legitima.
nec ob. ꝙ poſſeſſor nō cogit̄ oſtēdere titulū poſſeſſi
onis.ij.q.v.in p̄n. q̄ illud ꝓcedit niſi poſſeſſio ſit ꝯ
ius. vt ꝓbat̄ in.c.cū ecclia ſutrina.de cā poſ. ꝛ pro-
prie. vbi electores ſuccubuerūt cū agerent ō ꝓprie-
tate iuris eligendi ex q̄ nihil oſiderūt vltra poſſeſſi-
onē. ꝛ notabis bn̄ hoc dictū. ꝫ i caſu noſtro erat cā
ſ.mera liberalitas p̄roni ad cui' inſtātiā epſ impo
ſuit h̄ onus tp̄e fundatiōis. ꝛ adde ſca q̄ dixi in.c.ꝑ-
uenit.ſ̄.e. ¶ In gl.in.v̄.indulgem'. ibi quotcūq;
cēnt.no.gl. vult eni ꝙ ex q̄ obligatio fuit ſimplr cō-
cepta ſub noie collectiuo nō variat̄ lz creſcat vel di-
minuat̄ numer' cōprehenſoꝝ ſub noie collectiuo.
vn̄ papa hic ꝓuidit ex indulgentia ꝛ ex officio ſuo.
Hoſti.tz ꝯrium. dicit eni ꝙ de iure fuit iſta reſtrictō
q̄ nō ē veriſile ꝙ q̄s velit ſe grauare in infinitum. ꝛ
idē Bar.brix.in.q.venerabili. ſed Inno.Io.an. ꝛ
cōiter doc.ſequētes tenent primū intellectum. pro

quo multũ facit tex. in fi. vbi dicitur ꝙ ſi augerentur fa-
cultates iſtius monaſterij onerati debẽt oẽs ꝓcu-
rari ſm numerũ ampliatũ qđ nõ fieret ſi prima ob-
ligatio intelligeretur reſtricta ad numerũ tũc exiſten
tem. Inno. tamẽ multũ notabiliter videtur reſtringe
re iſtam prouiſionẽ vt fieri debeat qñ ex mera libe-
ralitate proceſſit obligatio. ſecus ſi aliquo dato vel
retento fuiſſet inducta. nam ſubueniendũ ẽ dona-
tori vt nõ teneatur cum magno grauamine ſuo. vnđ
nõ poteſt conueniri vltra ꝙ̃ facere poſſit deducto
eo ne egat. vt in. l. inter oẽs. ff. de re iudi. que ratio
ceſſat in obligatione cauſata ex facto nõ lucratiuo
quod ſatis mihi placet. qꝛ nõ debet iudex cõſulere
vni cũ graui preiudicio alterius. vt no. in. l. iiij. §. ß
autem iudiciũ. ff. de dam. infec. ¶ Faciunt hec ad
queſtionẽ quotidianam quidã dedit furnũ ſeu mo
lendinum in emphiteoſim hoc adiecto vt haberet
⁊ deberet recipiens gratis coquere vel molere pro
iſto donante ⁊ familia ſua demũ excreuit multũ fa
milia iſtius vltra ſolitũ queritur nunquid teneatur co-
quere vel molere ꝓ omnibus an ſm numerũ anti-
quũ. Fre. Pe. ⁊ Abbas dicunt de iure ꝙ ſic ß ex offi
cio iudicis poterit ſibi prouideri ꝓut hic factũ fuit.
Sed aduerte qꝛ hoc vltimũ eſt cõtra illam notabilẽ
limitationẽ Inno. qui voluit hunc tex. ſolum̃ ꝓce-
dere reſpectu reſtrictionis qñ obligatio ꝓceſſit ex
mera liberalitate nõ autẽ quãdo aliquo dato vel re
tento vt in terminis noſtris. Et põt etiã adduci ad
id qđ quotidie obſeruatur. nam paterfamilias ſepe
cõſtituit certũ precium vt quis teneatur coquere pro
tota familia ſua nunquid aucta familia teneatur pa-
riter ſicut prius. Ex predictis potes colligere ſolu-
tionẽ. nã ex quo recipiens põt ſe habere ad lucruꝫ
ſ. de minorata familia ita debet ſentire damnuꝫ au
cta familia cum contrariorũ eadem eſt diſciplina.
¶ In glo. fi. hic nõ attingit ꝓprie materiã noſtram
qꝛ vt ſupra dixi hec moderatio ꝓceſſit ex indulgen-
tia ſed de iure tenebatur ꝓcurare oẽs fratres quot-
cunqꝫ eſſent ſiue diminutis facultatibus ſiue aucti
⁊ de materia dic vt plene nota in. c. propt. de loca.
⁊ in. c. cum. M. de conſti.

Cum inſtantia.

Oẽs eccleſie niſi que ab ß
ꝑ priuilegiũ apl'icuꝫ ſint exempte ꝓcurare
tenentur legatos ſedis apoſtolice ſeu etiam eiꝰ nũ
cios. nec in hoc pſcr. ptione iuuantur. h. d. vſqꝫ ad. §.
ſane. abinde vſqꝫ ad finem tractat de modo ꝓcura
tionis ipſorum legatorũ ⁊ nunciorũ. due ſunt ptes
ꝑncipales. ſcđa ibi ſane. ¶ Nota primo ex iſto tex.
ꝙ tam legati ꝙ̃ nũcij ſedis apl'ice licite petũt ꝓcura
tionẽ ⁊ procedit tex. nedum in legatis ⁊ nũcijs de-
ſtinatis ad certũ locum vbi ꝓcuratio queritur ß etiaꝫ
in tranſeuntibus. vt in. c. ego eni. ẽ. de iureiuran.
¶ Secũdo no. ibi ſi longiſſimo tpe ꝙ cõtra ꝓcura-
tionẽ debitam nõ currit preſcriptio etiã longiſſimi
temporis. ⁊ multũ facit iſte tex. cõtra vnã opi. Io.
de ligna. in. c. accedentes. de preſcrip. vbi dixit ꝙ li
cet nõ valeret preſcriptio cõtra epm ſeu legatos va
let tamen cõtra reſiduũ clericorum vt reliquus cle
rus ſubeat totum onus procurationis. nam illo ca
ſu nõ preſcribitur procuratio ſed potius contra ali
quos clericos vt ipſi ſoli hoc onus explicent. ⁊ ẽ di-
ctum ſatis notabile in ſe. ſed vt dixi hec littera mul
tum facit in oppoſitum dum dicit ꝙ nulla perſona
debet eſſe excuſata ab onere ꝓcurationis. ⁊ vide qđ
latius dixi in. d. c. accedentes. ¶ Tertio nota caſuꝫ
in quo aliquid eſt queſibile per priuilegiũ. ⁊ non ꝑ
preſcriptionẽ. ⁊ ſic priuilegiũ ⁊ preſcriptio nõ ſemꝑ
procedunt a pari. vnde preſcriptio nõ reddit laicũ
capacem iuris ſpũalis ſed priuilegiũ apoſtolicũ ſic
de quo per Io. an. in. c. ij. de ꝑben. li. vj. i nouella.
¶ Item nota in. §. ſane. ꝙ legatus nõ tenetur recipe
re procurationẽ per omnes miniſtros totius cleri
ſed poteſt nũc ab vno prelato nunc ab alio procura
tionẽ exigere. grauatꝰ tamẽ vltra facultates i vna
ꝓcuratione habet regreſſum contra alios vt ſic ab
alijs reſtauretur. Itẽ nota vnam regulaꝫ in materia
ꝓcurationis. debet eni ſic preſtari vt nulla eccleſia
nulluſqꝫ prelatus vltra facultates ꝓprias ꝑgrauetur
⁊ de hoc in glo. ¶ Ultimo qꝛ tex. hic excipit caſum
in quo cõceditur priuilegiũ apoſtolicuꝫ queritur de. q.
quotidiana papa cõceſſit priuilegium cuidam mo-
naſterio monialiũ vt nõ teneretur ad ꝓcurationẽ le-
gatorum etiã ſi in litteris eorũdẽ dicatur vt tã non
exempti ꝙ̃ exempti teneantur ad hoc onus niſi đ iſto
indulto cõceſſo monaſterio fiat mẽtio de verbo ad
verbum. demũ papa cõceſſit legato vt poſſit exige-
re ꝓcurationẽ a quibuſcunqꝫ pſonis etiã exemptis
ꝙ̃uis talia ſint priuilegiata ꝙ de eis ſit fienda men-
tio de verbo ad verbũ que voluit in illis litteris ha
bere pro expreſſis. queritur nũquid per has litteras
legatorũ ſit derogatum illi priuilegio. queſtio vide
tur ſatis dubia. vnde Frede. conſilio. ccxxv. tenuit
primũ priuilegiũ nõ eẽ ſublatum per ſecũdas litte-
ras. qꝛ de priuilegio debet fieri mentio ad hoc vt il-
li derogetur. vt in. c. veniens. de pſcrip. ⁊ plene notatur.
xxv. q. ij. in ſumma. ⁊ in. c. j. ẽ. de reſcrip. nec ſuffi-
cit mentio generalis ſed requiritur ſpecifica. vt in. c.
ij. de do. ⁊ cõtu. Item ſi diceremus oppoſitum pri-
mũ priuilegiũ eẽt inutile cũ papa ſemꝑ cõcedat ple
niſſimas litteras legatis ⁊ nũcijs. Sed poſtea ideꝫ
Frede. mutauit ſñiam. vt ptꝫ cõſilio. xlvj. tenendo
cõtrariuꝫ. nã per verba generalia pleniſſima reuo
cantur oĩa ꝑuilegia ſtatuta ⁊ ↄſuetudies. vt ẽ bo. text. i
cle. dudũ. ꝓpe fi. de ſepul. Itẽ ſi diceremꝰ ↄ̃riũ indi
recte diminueretur ptãs pape. nã cũ ꝑuilegia ↄſiſtãt i
ſcđ ⁊ papa nõ habeat oĩuꝫ memoriã ipoſſibile foret
ꝙ de oĩbꝰ habẽtibꝰ ꝑuilegia faceret mẽtionẽ đ v̾bo
ad v̾bũ. nã ſat ẽ ꝙ appareret de intẽtione ſua volente
reuocare talia ꝑuilegia. Cõclude ḡ ꝙ tam in hac mã
ꝙ̃ in alia debemꝰ ſꝑ ↄſiderare clauſulas ꝑmi ⁊ ſcđi
ꝑuilegij ⁊ ſm eoꝝ vim iudicãdũ vl' ꝓ ꝑuilegio vl' ꝓ
reuocatione. Et faciunt ß ad materiã teſtamẽtorũ
cũ ꝑmo teſtator appoſuerit clauſulã certã i ꝑmo te-
ſtamẽto. ⁊ i ſcđo fecit generalẽ mẽtionẽ đ ꝑdicta clau
ſula. de q̃ vide qđ no. Dy. i regula qđ ſemel. de re. iur.
li. vj. ⁊ ꝑ legiſtas i. l. ſi q̃s i ꝑn. ff. de le. iij. ¶ In gl. ij
in fi. ita nec impator. vt in. l. cõpit. C. de pſcrip. xxx.
anno. quinimo dicit Io. an. ſe non credere ꝙ papa
poſſet aliquẽ priuilegiare ne teneatur venire ad euꝫ

vel vt per eū nō poſſit excōicari. ⁊ ego hoc habeo ꝓ
indubitato qꝛ cum papa teneat locū dei in terris.
vt in. c. ij. de tranſla. p̄la. nō debet poſſe aliquem
eximere a ſua poteſtate cum per hoc eximeret a po
teſtate dei. vnde cōtra ſūmā ptātem pape nō valet
p̄ſcriptio. vt no. Inno. in. c. bone. ij. de poſtu. p̄la.
ſed reſpectu imꝑatoris dubitat̃ de quo dicendū vt
no. in. c. ꝑ venerabilem. j. q̄ fi. ſint legi. ¶ Et no. ex
hoc tex. dū littera dicit nō credim⁹. ⁊c. ꝙ cōtra priui
legiū indultū ſuꝑ exemptione a ꝓcuratione eſt p̄e
ſumptio de falſitate vel ꝙ emanauerit inaduertent̃
de curia romana. vnde poſſet expectari ſcđa iuſſio
facit qđ no. ſ. de teſti. cām el. j. ¶ In glo. in verbo
indebite ibi a paupere nō debet exigere. Nota gl.
ꝙ clerici paupes nō debēt grauari in ꝓcuratiōe ex
hibenda. ⁊ idē no. glo. in. c. ꝓcuratiōes. j. e. ¶ In
ea. glo. ibi nō cogant̃. vbi dicit̃ ꝙ delicate perſone
nō cogunt̃ vti cibis groſſis nec peccant vtēdo deli-
catis. ⁊ per hoc ꝯrium voluit glo. ꝙ legatꝫ ⁊ nūcijs
fiat ꝓcuratio ſm̄ qualitatē perſonaꝝ. ⁊ ꝑ hoc rece-
dit ab his que ſūt. ſ. dicta in glo. ¶ In glo. fi. in fi.
dic ꝙ hec cōtraria nō vrgent cōtra tex. loquunt̃ eni
in falcidia detrahenda ex quolibet legato. vnde nō
poteſt peti niſi quarta ps cum illa ſit tm̄ debita. ſed
in caſu huius. c. oēs tenent̃ ad ꝓcurationē ⁊ que-
libet eccl̄ia de per ſe. iō a qualibet poteſt ſeorſuꝫ exi
gere ꝓcurationē. ⁊ ſi in aliquo p̄egrauatur debe
ab alijs reſtaurari. vt in littera.

Ex parte. Si ad vnicā menſurā ſol
ui ſolet qđ debet̃ ex voto
ad illā in poſteruꝫ ſolui debebit. ſi vero ad
diuerſas liberabit̃ ſoluēs etiā ad minorē. ⁊ vt intel
ligas incipias ſic caſum. quidā vouerūt dare eccle-
ſijs certos ſextarios frumēti in illo loco reperiūtur
plures ſextarij minores ⁊ maiores dubitat̃ an ſm̄
minorē vel maiorē vota eēnt exoluenda. ⁊ rn̄detur
vt in lr̄a. ¶ Nota primo ꝙ votū efficacit̃ obligat vo
uentē. licet ab aliquo votū nō fuerit receptuꝫ. ⁊ eſt
rō qꝛ votū fit deo qui vbiq꜃ p̄ſens eſt. ⁊ ſemꝑ intelli-
git̃ recipere votū. Et ex h̄ habes ꝙ ex ſimplici polli
citatione facta eccl̄ie quis pōt cōpelli ad executiōeꝫ
ꝓ hoc vide bo. tex. cū glo. xij. q. j. c. ſcimus. Ex q̄ in
fero ꝙ vouētes dare cereū vel imaginē vel certum
q̄d eccl̄ie poſſent cōpelli ad p̄ſtationē eccl̄ie licet ec-
cleſia vel clerici eccl̄ie nō fuerint p̄ſētes tēpore voti.
qđ no. ⁊ hoc ſatis probat littera ibi. cogēdi. ⁊c. ⁊ ibi
exigenda. nā exigere ē ab inuito extorquere. vt in
l. fideicōmiſſa. §. ſi rem. ff. de leg. iij. ¶ Ex hoc etiāꝫ
notabiliter infert Inno. ꝙ qui vouit intrare certaꝫ
religionē poteſt cōpelli per clericos illius eccl̄ie ad
intrandū. ⁊ ſi vouit in genere intrare religionē pōt
cōpelli vt intret vnā de approbatis. naꝫ licet vota a
p̀ncipio ſint gratuita ex poſtfacto tñ ſūt necc̄ria. vt i
c. licet. ſ. de voto. idē no. in. c. porrectuꝫ. ſ. de reg.
¶ Nota ꝙ vbi cōſtat de ſubſtātia obligationis in-
certitudo reſpectu quātitatis nō vitiat. facit. l. nū-
mis. ff. de leg. iij. ⁊ in. l. ſi ſeruus plurium. de leg. j.
Tertia nota ꝙ v̄ba dubia etiā ꝓlata in voto recipi-
unt interpretationē a cōmuni vſu patrie. cōcor. qđ
legit̃ in. c. ex litteris. de ſponſa. ⁊ in. d. l. ſi ſeru⁹ plu-
rium. ¶ Vltimo no. caſum mirabilē in quo interp̄
tatio fit in voto vt minus obliget vouentē. vnde cō
tra hoc videt̃ tex. in. l. titia. §. ſempronio. ⁊ ſe. ff. de
aur. ⁊ ar. leg. vbi tex. no. dicit ꝙ legatū factuꝫ eccl̄ie
recipit latiſſimā interp̄tationē. vnde ſi quis legauit
eccleſie calicem nō debet intelligi de ereo ſed poti⁹
de argento ⁊ ē ille tex. notabilis. q̄ vouendo dare
eccleſie certas menſuras debet intelligi de maiori-
bus menſuris ⁊ nō de minorib⁹ vt ſic faueat̃ religi
oni. So. cōtrarium videtur difficile ⁊ nō tactuꝫ hic
per docto. ſed poteſt dici ꝙ cōtrariū procedit in le-
gato vbi interpretatio fit potius cōtra heredē q̄ꝫ cō
tra ipm̄ donatorē. nam preſumptio eſt ꝙ teſtator i
tellexit de meliori fauore pie cauſe. ſed hic loquitur
de interpretatione fienda ꝯtra ipm̄ vouentē qui ne
gabat ſe intellexiſſe de maiori. Item hec interpre-
tatio fit ita ſtricte ꝓpter rōneꝫ de qua in fi. lr̄e ne cle
rici videant̃ exactores improbi ⁊ inhiare reb⁹ tem-
poralib⁹. Et ꝑ hanc rōnem dubitarē ſi ex voto de-
beret̃ calix vel alia res deputata ad cultū diuinum
nā iſto caſu ceſſaret iſta rō lr̄e ſuper q̄ eēt cogitādū.
¶ Secūdo oppo. fortiter cōtra tex. de. l. triticū. ⁊ de
l. qui inſulā. ff. de v̄bo. obli. vbi dicit̃ ꝙ ſi ꝓmitto ti-
bi triticum nulla orit̃ obligatio ex quo non apparet
de certo genere tritici vel certa quātitate. nā dādo
modicū eſſem liberat⁹ queadmodū dꝛ in legatis ꝙ
nō valet legatum ſi legat̃ animal in genere qꝛ dan-
do muſcā quis liberaret̃. vt no. in. l. legato genera-
liter. ff. de le. j. ergo idē dicendum in caſu huius. c.
So. dicit Goff. ꝙ in caſu noſtro fuit intellectum de
certa menſura. nā iſti vouerūt dare puta vnū ſexta
riū frumēti ꝫ nō apparebat de q̄ ſextario fuiſſet itel-
lectū. vñ dando modicū nō contigiſſet liberatio qꝛ
ſaltē valebat obligatio ſm̄ ſextariuꝫ minorē ⁊ ex h̄
ſentit Gof. ꝙ incertitudo nō vitiat obligationeꝫ in
iſtis ſp̄ūalib⁹ ⁊ eccl̄iaſticis ſic in ꝓphanis. ꝫ vide Ar
chidi. j. q. j. c. ſūt nōnulli. vbi dic̄ nōbilit̃ ꝙ ex eq̄ta
te canonica nō vitiat̃ talis obligatio. ꝫ dꝫ fieri redu
ctio ad arbitriū bōi viri. nā ſi fauor dotꝫ h̄ induc̄ vt
nō vitiet̃ obligatio ex nimia generalitate. vt nōbilit̃
ꝓbat̃ in. l. cū p⁹. §. gener. ff. d iure do. vbi dꝛ ꝙ ſi do
tē ꝓmiſi i genē nō vitiat̃ obligatio ꝫ determinabit̃ ſꝫ
facultates ⁊ dignitates p̄ſonaꝝ ita eq̄tas canonica
dꝫ inducē vt obligatio nō corruat ex icertitudīe ex
q̄ ꝯſtat de aīo volētꝫ ſe obligare. vñ ꝑ arbitriū ſupi-
oris ꝯſideratꝫ circūſtātijs fiet certa declaratio ⁊ de-
terminatio. ⁊ hāc opi. ſeq̄t̃ do. An. ⁊ facit de ea ma
gnū feſtū. ⁊ certe dictū ē ſatꝫ nō. ⁊ equū ⁊ ſꝑ mēti cō
mēdādū vt dicam⁹ ꝙ de benignitate canonica ex q̄
ꝯſtat de aīo volētꝫ obligari icertitudo ſeu nimia ge
neralitas ñ vitiat obligationē ꝫ fiet determiatio arbi
trio bōi viri ꝯſideratꝫ circūſtātijs p̄ſonaꝝ ⁊ materie
ſubiecte qđ ſꝑ nōbis. nec erit ſp̄ale illud in voto ꝫ ſꝑ
habebit locū in foro canonico. argu. c. dilecti. ſ. de
iudi. ¶ In gl. in v̄bo. in p̄mo caſu ibi qđ maior ps
facit. ⁊c. no. glo. ſentit eni ꝙ verba dubia recipiunt
interp̄tationē ſm̄ intellectū maioris p̄tis ciuitatis.
nō obſtante ꝙ minor ps alit̃ ſentiat. ⁊ fac̄ h̄ dcm̄ ad
multa maxime ad materiā. l. labeo. ff. de ſuppel. le-
ga. ſed glo. ſequēs videt̃ prima fronte recedere ab

iſto dicto in eo' q̄ dicit nō curādu3 ſiue plures ſiue
pauciores ſoluerint ad certā menſurā. ſatis ē enim
q̄ nō apparet de certa menſura anteceſſorū. Hoſti.
exigit cōſuetudinē duplo maioris ptis. arg. c. ſcri-
ptū. de elec. ſed ille tex. cōtinet caſū ſpēalem ſm Jo.
an. ⁊ bene. vnde videt̄ ipā inherere pme opi. vt ſte
tur cōſuetudini maioris ptis. qd̄ ſatis placet. ar. c. j
de his que fiunt a ma. pte. ⁊ ſaluando glo. a cōtra-
rietate poſſet dici q̄ prima opi. glo. pcedit qn̄ appa-
ret de cōſuetudine maioris ptis totius ciuitatis. ſe-
cūda opi. pcedat qn̄ plēs ſoluerūt tam ad vnā men
ſurā q̄ ad aliam ſ illi nō cōſtituūt maiorē pte3 toti⁹
ciuitatis. tunc eni nō eſt curandū an ſint plures an
pauciores. ſ ſeruandū ē qd̄ dicit̄ in tex. in ſecundo
mēbro. ⁊ hoc iudicio meo voluit tex. ibi an ad vari
as ⁊ diuerſas. ⁊c. nā nō pōt induci cōſuetudo ex fa
cto minoris ptis ciuitatꝪ. vt no. i. l. ij. C. q̄ ſit lō. ꝯſue.

Cum olim. Eccleſie tenent̄ epō i cuius dioceſi ſunt re-
ſpondere de pcurationib⁹ quartarū deci-
marū ⁊ aliis epālibus. h. d. quo ad titulum. diuidi-
tur. pmo diffinit. ſecūdo ſoluit vnū obſtaculū ibi. li
cet. tertio aliud ibi abſonum. Et q2 tex. eſt aliquātu
lum intricatus propter nimia3 diſcuſſionē facti ſic
pono caſum. Eps auguſtanenſis impetebat quen
dā abbatē rōne duarū eccleſiarū poſſeſſarū ab eo-
dē abbate petendo illaꝝ rōne pcurationē ⁊ alia iu
ra epālia. abbas vero ⁊ cōuentus opponebant illas
eccleſias nō eē in dioceſi illius epi. Item pducebat
quoddā inſtrumentū in quo cōtinebat̄ q̄ eps illas
eccleſias vel forte aliqua iura in eis ꝯceſſerat abba
ti ⁊ cōtra quedā inſtrumēta cōpoſitionū pducta p
epm obijciebat ille abbas q̄ p metū regium ille cō-
poſitiones emanauerāt vel forte dicebat inſtrumē
ta eē falſa. papa vero diffiniuit vt habet̄ in littera.
⁊ eſt. c. ſatis difficile. Nota primo q̄ ſi cōtra epm
petentem epālia in aliqua eccleſia negat̄ eccleſiam
illā eē in dioceſi ſua ipi epō incumbit onus pbādi
q̄ ſit in dioceſi ſua. Secūdo no. q̄ ex quo eccleſia
reſpondet epō de epālib⁹ prima fronte videt̄ q̄ ſit i
ſua dioc. ita arguit hec littera fundando ſe ſup in
ſtrumētis cōpoſitionū. ⁊ no. bene iſtū modū pban
di ecclīam eē in dioc. ⁊ facit bene. c. j. s̄. de reli. do.
⁊ iſta vident̄ ꝯuertibilia. eccleſia ē in dioceſi. ergo tene
tur de epālibus ⁊ econuerſo. Tertio nota q̄ deci
ma integra nō ē de iure epi ſ q̄rta decimaꝝ. vñ de
cima ptinet ad ecclīa3 prochialē. vt in. c. cū ꝯtingat
de decimis. ſ ecclīa prochialis d3 ſoluere quartam
decime epō. vt hic ⁊ in. c. de q̄rta. de pſcript. ⁊ in. c.
ꝯquerente de offi. ordi. Itē no. q̄ cū ecclie poſſi
dent̄ vt pprietas ab aliqua platura nō coueniunt̄
ipſe ecclie ſup epālib⁹ ſ plat⁹ ſupior q̄ eas poſſidet.
nā vt hic vides abbas fuit cōuent⁹ ⁊ cōdēnat⁹ noīe
ecclīaꝝ inferioꝝ ⁊ nō ipi ecclie. de q̄ dic vt no. ⁊ ē. i
c. auditis. de pſcrip. ⁊ c. inter q̄ttuor. de ma. ⁊ obe.
Itē nota q̄ factum prelati nocet eccleſie in iudicio.
⁊ in hoc eſt iſte tex. multū notabilis. Itē nota q̄
impugnās inſtrumentū pdit etiā priuilegiū ⁊ com-
modū ipſius inſtrumenti. ⁊ in hoc tene mēti iſtum
tex. ⁊ j. videbis latius. No. in. v̄. abſonū. q̄ pro

ducēs inſtrm videt̄ ꝯfiteri oīa ꝯtenta in inſtro. vnd̄
ſi qua ſūt ꝯ eū pōt alia ps in fauorē ſuū adducere.
Itē nota in fi. q̄ cōcedēs ius in aliqua re pſumitur
eē dñs illius rei ſaltē ꝯtra ipm cui fit cōceſſio. ſic ar
guit hic papa ꝯ abbatem. nā ex q̄ eps conceſſit iſtas
ecclīas abbati. ergo pſumendū q̄ erāt ſubiecte ipi epō.
Ultio no. ibi patebat expſſe q̄ pbatio q̄ fit p inſtru
mentū d2 patens. vñ Inno. in. c. ex inſinuatiōe de
appel. ⁊ in. c. ij. de cōfir. vti. dixit eē notoriū id qd̄ cō
ſtat p inſtrumentū qd̄ facit ad multa. Ite3 aliud
notabile probat iſta littera ex eiſde3 verbis. ſ. q̄ in
ſtrumentū dicit̄ clare ⁊ expreſſe probare nō ſolū id
qd̄ directe cōtinet̄ in inſtro ſ etiā id qd̄ indirecte. nā
papa hic dicit q̄ p inſtrā cōceſſionis eccleſie ius epi
ſcopale patebat expreſſe ⁊ tamen inſtrumēta nō fu
erunt directe cōfecta ſuper iure epāli ſed indirecte
colligebatur ex cōceſſione ius epāle. ⁊ facit hoc ſm
do. An. multum notabiliter pro inſtrumentis gua
rentigie vt mandent̄ executioni nō ſolu3 in his ſu
per quibus fuit directe cōfectū ſed etia3 in his que
indirecte probant̄ in inſtrumēto. Oppo. contra
tex. ⁊ cōtra predicta. na3 ex q̄ eps approbauit inſtru
mēta cōpoſitionū p ſe. ergo debuit recipe cōtra ſe.
vt in fi. littere ne vna eadē res diuerſo iure cenſeat̄
cōtra. c. cū in tua. s̄. de decimis. ⁊. xij. q. ij. in. c. co
gnouimus. So. Inno. in hoc multu3 ſubtiliter in
ſtat. Et ex dictis ſuis poſſunt elici due opi. Pri-
ma q̄ ſi inſtrumentū cōtinet vnū articulum licet q̄li
ficatum ſi producens recipit p ſe tenet̄ recipere eti
am quatenus cōtinet fauorem eius qui impugna
uit inſtrumentū ex quo ille nō obtinuit impugnati
onem. pone exemplū. producis inſtrumentu3 in q̄
ꝯtinet̄ q̄ ego pmiſi tibi ſoluere mille venetijs hinc
ad annum. ego dixi inſtrumentū eſſe falſum perſe
uerauí vſq3 ad diffinitiuā ſentētiam ſed non proba
ui certe nō fiet cōdemnatio pure ſed cum illis qua
litatibus que ſunt in inſtrumēto ſc3 vt ſoluatur ve
netijs hinc ad annum q2 vnicū eſt factum. vnde fa
uor impugnantis nō eſt diuiſibilis a fauore produ
centis. ⁊ pro hoc facit. l. etiam. ff. de mino. ⁊. l. perē
de. C. de tem. in integ. reſti. ⁊ hoc caſu nō habet lo
cum iſte tex. Aut inſtrumētū cōtinet plura capitula
quedam. ſ. in fauorē pducentis. ⁊ aliqua in fauorē
impugnantis. ⁊ tunc iudicabitur tm̄ pro pducente
⁊ nō quatenus facit pro impugnāte. q2 impugnās
videtur renunciaſſe beneficio ſuo ibidem cōtento.
⁊ in h̄ caſu pcedit iſte tex. Finge eni q̄ ſcda ꝯpoſitō
fcā int̄ epm ⁊ abbatē habebat vt iura epālia integre
ſoluerēt̄ epō ſ poſtmodū ex illis iurib⁹ debebāt fie
ri aliq̄ deductiōes forte debebat detrahi tertia ps
aſſignanda abbati. vñ fauor abbatis erat ſepabilis
a capitulo faciēte p epō. vnde abbas nō conſequit̄
aliqd̄ cōmodū ex quo impugnauit inſtrumētū ſed
ſolū iudicabit̄ p epō vt hic factū fuit. dicit tm̄ Innoc.
ſe putare q̄ in foro ꝯſcīe epus d3 aſſignare abbati
q̄cq̄d aſſignādū erat ſm formā ꝯpoſitiōis ex q̄ ipſe
vere ſcit inſtrm eē legitimū. Sz h̄ ego dubito vt3 h̄
reſtrictio pcedat quia tex. hic excludit abbatem ex
tacita renunciatione. ⁊ maxime hoc pcederet in pri
uata perſona que poteſt ſuo iuri libere renūciare.

vt in.l.poſtq̄ liti.C.de pac.ꝛ in.c.dudum.in.ſi.ij.
de elec.nō ergo tenet producens facere ſibi ꝯſciaꝫ.
ꝛ in p̄cedenti opi.pſeuerat Inno.hic licet ponat ali
am que hꝫ ꝙ ſiue inſtrumentū cōtineat vnū caplm
ſiue plura ſemp iudicabit etiā ꝑ impugnāte ſi pro-
ducens approbat ꝑ ſe ꝛ nō iuuat alia ꝓbatiōe. ſecꝰ
ſi iuuatur alia ꝓbatione.ꝛ ſic intelligunt quidam
tex. iſtū ſed nō procedit hec ſecūda opi. qꝛ etiā eps
fundauit ſe ſup inſtrumentis compoſitionū.vt ptꝫ
in littera ꝛ ꝓfuerūt ipſi epiſcopo ꝛ nō abbati impu
gnanti. Sed cōtra hoc ꝛ cōtra tex. fortiter oppo.
factum prelati nō debet nocere eccliẽ.vt in.c.cū ve
nerabilis.de excep.cū ſimi.ergo impugnatio ſoliꝰ
abbatis nō debet obeſſe monaſterio.dicit do. An.
ꝙ abbas erat in iudicio cum cōſenſu capituli.vnde
ſicut cōfeſſio prelati ꝛ capituli nocet eccleſie.vt in.c.
ij.iuncta glo.de teſti.li.vj.ita ꝛ hec tacita cōfeſſio q̄
inſurgit ex impugnatione miniſtri.ꝛ licet h̄ dictuꝫ
videat ſubtile nō tamē ꝓcedit.p̄mo qꝛ non apparet
de cōſenſu cōuentus. Item littera hic ſe nō fundat
ſuper cōfeſſione tacita ſed ſup tacita renūciatione.
Aliā lec.reperio ſenſiſſe glo.no.in regula delictum
de re.iur.li.vj.vbi dicit ꝙ in iudicialibꝰ delictuꝫ ſo-
lius prelati nocet eccliẽ.ad hoc allegat iſtuꝫ tex.qd̄
ſemper tenebis menti. Sed ego dubito an ſit illud
dictū verū.qꝛ nō probat per iſtum tex.cum hic pa-
pa nō ſe fundet ſup delicto ſed ſup tacita renuncia-
tione. Itē delictum ꝓcuratoris nō nocet dn̄o etiaꝫ
in iudicio.vt plene no.in.c.j.vt lite nō cōte.fortius
nec delictū prelati debet nocere eccliẽ. vnde poſſet
dici ꝙ iſta impugnatio nō cadit in delictū cuꝫ iuſte
crederet ꝓmouere iura eccliẽ.ſed accedit mandato
ipſius ꝓcuratoris.vnde cum prelatus habeat pote
ſtatē promouendi iura eccleſie factū ipſius in cōiū-
ctis mandato eccliẽ nocet.alia nō proſequor nūc ꝫ
iſta ſufficiant. In glo.ij.ſigna glo.iſtam vſq; ad
finem.ꝛ ē valde notabilis. Ex qua habes ꝙ per ver
ba enūciatiua prolata ꝓpter aliud poſſūt ꝓbari cō
fines.ꝛ intellige glo.in caſu in q̄ loquit. nā cōfines
ꝓbant ex leui ꝓbatione.vt in.c.cū cauſam.de pro
bat.ideo ſufficit hec leuis ꝓbatio q̄ reſultat per ver
ba enūciatiua.ꝛ idē qd̄ glo.tenet etiā Inno.hic. et
vide qd̄ no.glo.ij.in.c.ſeries.de teſti.ꝛ i.l.optimā.
C.de ꝯtrahen.ꝛ cōmit.ſtip.ſed vbi agit de magno
p̄iudicio talia verba enunciatiua prolata ad alium
finē plene nō probāt.vt in.c.ſi papa.de priui.li.vj.
dixi plene in.c.ſi.de ſucceſ.ab inteſt. In glo.i.v̄.
quarta in ſi.de hac mā vide qd̄ dixi in.c.requiſiſti.
de teſta.ꝛ dic ꝙ iura allegata i gl.loquūt de media
vel tertia oīm reddituū eccliẽ inferioris quā habe
bat eps ꝓpter tenuitatē epatus.ꝫ iſte tex. loquit d̄
quarta decimaꝝ q̄ etiā hodie de iure cōi debet epo
ab eccleſijs inferioribus.ꝛ idē in q̄rta funeraliū.vt
habet in.c.ꝯquerēte.de offi.or. niſi obſtet p̄ſcp̄tio
vt i.c.de q̄rta.de p̄ſcp̄.ꝛ no.gl.i.c.j.de ſta.regu.

Olim cauſam.

Soluendi ſūt cē-
ſus ad antiquaꝫ
monetā in qua inſtituti fuerint niſi ſit in al
terꝰ monete ſolutione p̄ſcriptū.ꝛ ē caſus notabilꝛ
multū allegabilis. p̄mo narrat factuꝫ. ſcd̄o decidit
ex p̄mēdo monita ibi.cū igit. No.p̄mo ꝙ ꝑ ſyno
datico pſit deberi ſex denarij forte argentei vel au-
rei.ꝛ ē ſynodaticū qd̄dam ius epale qd̄ ꝓprie vocat
cathedraticū.ꝛ dr̄ cathedraticū qꝛ ſoluit in honorē
cathedre epalis.appellat ſynodaticū iō. qꝛ antiqui-
tus ſoluebat in ſynodo.nā eps annuatim ꝯgrega-
bat ſynodū clericoꝝ dioc .ꝛ quilibet clericꝰ noīe ec-
cleſie ſue portabat cathedraticū.ꝛ de iure cōi nō dꝫ
excedere duos aureos ꝓ qualibet ecclia.de q̄ ple-
ne vide.x.q.iij.in ſūma.ꝛ in.c.j. Et ex iſto tex.ꝛ ex
illo no.ꝙ valet cōſuetudo ſup diminutione vel au
gmētatione iſtius cathedratici. Itē ſup mō ꝛ tēpo
re ſoluēdi.nā vt hic vides ſoluebant tres papienſ.
bis in anno vt valuiſſet p̄ſcriptio et ſoluerent ſex
lucēſes q̄ minꝰ valebāt.ꝛ de h̄ vide bo.gl.xvj.q.vij
in.c.quicunq;.ꝛ qd̄ dicā.j.c.pxi. Scd̄o no.ꝙ cō-
feſſio aduocati nocet pti etiā nō reuocati.qd̄ intelli
ge ſm doc.qn̄ fit noīe ptis.de q̄ vide qd̄ no.in. c.cū
cām.s̄.de appel.ꝛ.C.de erro.aduocato.l.j.ꝛ ſi.
Nota ibi ꝑ papienſem ſolutionē.ꝛc.ꝛ tene menti ꝙ
in actione perſonali ꝓcedit iſte libellus peto talem
cōpelli ad ſolutionē talis quantitatis mihi debite.
qd̄ eſt ꝯ Bar.in.l.nimis ꝓpere.C.de exe.rei iudi.
vbi dicit ꝙ debet petere eū cōdēnari ꝛ poſtea cōpel
li ad ſolutionē.ꝫ vt vides ꝯriū eſt verū.nā licet theo
rica Bar.ſit magis tuta tn̄ libellus nō vitiat qꝛ ta-
cite petit cōdēnatio .naꝫ qui vult cōſequens videt
velle ꝛ antecedens.vt no.in.c.cum. M. de conſti.
ꝛ in.l.ad rem mobilem.ꝛ.l.ad legatum.ff.de ꝓcu.
Item nota ꝙ debitum cōtractum in quantitate
debet ſolui ſm monetā que erat tēpore cōtracti de-
biti.vel ſi nō reperitur ſoluēda eſt ipſius eſtimatio.
ꝛ hoc ꝓcedit ex quacunq; diſpoſitione contractuꝫ
ſit debitum.vnde Oldra.cōſuluit ꝙ ſi teſtator lega
uit puta centū florenos demum ſupuixit ꝛ mutata
eſt iterū moneta ꝙ ſoluendū eſt legatū ad eſtimatio
nem monete que erat tēpore teſtamēti.qꝛ ita teſta-
tor ſenſit.ꝓ hoc bo.tex.in.l.vxorem.§.teſtamento.
ff.de leg.iij.ꝛ bene facit iſte tex.ꝛ idē dicēdū ſm eū
in cōdēnatione iudicis ꝛ in ſimilibus diſpoſitioni-
bus.qd̄ tene menti. Ultimo no.ꝙ vbi aliq̄d da-
ri vel tradi ē in obligatione ſatis eſt illud petere et
ſi nō poteſt haberi iudex pōt condemnare ad illud
qd̄ eſt in obligatione tradendū vl ad ipſius eſtima
tionē licet eſtimatio nō fuerit petita in libello qd̄ ē
valde notandū.nā in petitione epi nulla fuit facta
mentio de eſtimatione ꝫ ſolum papa fecit in ſnia.ꝛ
q̄uis aliqui hic dicant ꝙ petita hic fuit eſtimatio lꝫ
nō dicatur.h̄ tamē eſt diuinare.primū tamē dictū
eſt verū de iure.de quo plene ꝛ ſubtiliter per Bar.
in.l.ſtipulatiōes nō diuidunt.in ſi.ff. de vbo.ob.
In glo.pe.ibi ꝙ ſcriptū eēt.ex hac glo. potes no
tare multa. p̄mo ꝙ in quātitate cathedratici currit
p̄ſcriptio.ꝛ idē ꝑ iſtū tex.tenuit glo.no. xvj.q. vij.
c.q̄cunq;. ſcd̄o ꝙ in debito annuo incipit currere p̄
ſcriptio a tpe ceſſationis p̄me ita ꝙ nō eſt neceſſe vt
ꝯ quālibet p̄ſtationē annuā de nouo inchoet p̄ſcri
ptio.ꝛ an h̄ ꝓcedat tā in annuis legatis q̄ꝫ in ceteri
debitī annuis.vide no.ꝑ gl.ꝛ Bar.i.l.cū notiſſimi
.§.illud.cū.§.ſe.C.d̄ p̄ſcrip.xxx.an. No.tertio ꝙ ꝯ

eccleſiam ſeu cōtra iura epalia non admittit preſcri
ptio niſi.xl.an. nō ſolū cū agitur de pſcribēda ſub
ſtantia debiti ſed de diminutione ipſa debiti vl' mo
do ſoluendi. Hoſti. tamen tenuit q in caſu capituli
nō poterat currere preſcriptio ꝓpter malā fidē. qꝛ
ſicut cenſus nō tollit preſcriptionē ita nec diminui
poteſt ſꝫ cōiter tenet oppoſitū. vt eſt etiā glo. in.d.
c.quāuis. ¶ In gl.fi.i fi. de hac materia vide p Jo.
de lig. poſt Paulū in cle.ij. de decimis. p doc. in.c.
quāto.ſ. de iureiurā. ⁊ per Bart. in.l.paulus.als
creditor.ff. de ſol.

Cum venerabilis. Epus remittens eccleſie ſeruitia que ſibi debebat ⁊ ſta
tuens q aliud ſeruitium nō imponet ꝓcurationē
nō intelligit remiſiſſe pma ps deciſe narrat factum
ſcda ptis allegationē. tertia diffinitionis motiuū.
quarto diffinit. ſcda ibi. cognouim⁹. tertia ibi quia
quarta ibi decernim⁹. ¶ No. primo epm poſſe di
mittere ecclie inferiori ſeruitia que ſibi ab ea debet
⁊ intelligo q hoc faciat ex cauſa ⁊ ex cōſenſu capitu
li. qꝛ als nō pōt eps alienare iura eccleſie ſue. vt in
c. paſtoralis. de dona. xij.q.ij. ſine exceptione. ⁊ vi
de tex. cum glo. xij.q.iij.c.fi. ¶ Nota ſecūdo q ex
cauſa poteſt eps imponere ecclie inferiori cenſum
ſeu penſionē ſic ſoluendā. facit.c. ꝯſtitut⁹. de reli.
domi. ¶ Tertio no. q in generali remiſſione nō in
telligit remiſſa viſitatio nec ea que accedūt viſitati
oni. vt ē procuratio. ¶ In glo.ij. in fi. de hac mate
ria no. p glo. ⁊ Hoſti. in.c. paſtoralis. de dona. ⁊ la
tius p Jo.an. Et cōiungendo dicta eoꝝ dic q epus
quātūcūq generaliter eximat eccliā a ſe ſemper
ſaltem retinet octo a quibus nō poteſt eccleſiam ex
imere. vt eſt coertio. xvj.q.ij. viſis. viſitatio ⁊ pro
curatio rōne viſitationis vt hic. Itē cathedraticum
vt in.c. paſtoralis. preallē. Archi. tamē in.c.j. de p
ben.li.vj. dixit q licet in verbis generalibus nō vi
deatur remiſſum cathedraticū ſpecialiter tamē po
teſt eps remittere. ſed gl. tenet cōtrarium in.c. qui
cunq. xvj.q.vij. ⁊ idē videtur ſequi Jo.an. hic et
hoc cōmuniter tenet. Quinto nō poteſt remittere
reuerentiā que ſibi debet ab eccleſia inferiori. Se
xto charitatiuū ſubſidium. vt in.c. cū aplſ.ſ.e. Se
ptimo inſtitutionē auctorizabilē quo ad curā po
puli. ar. in.c. cum ſatis.ſ. de offi. archi ⁊ in.c.ij. de
cap.mo.li.vj. Octauo ea que ſunt ordinis epalis.
nō eni poteſt eps eximere ſubditū vt ñ teneatur re
cipere ab eo que ſunt ordinis epalis. Alia iura ab
iſtis citra pōt eps remittere eccleſie inferiori. qd in
telligo ex cā ⁊ de cōſenſu capituli. vt.ſ. dixi. ¶ In
tribus tñ caſib⁹ ecclia pōt eē plene exempta a iuriſ
ditione epi. Primus ſi eps cōſenſit ⁊ papa cōfirma
uit ex certa ſcia ſic loquit.c. cōſtitut⁹. alle. in gl. Se
cūdus ſi ſnia fuit lata ꝯ epm ſup plena exemptione
⁊ nō fuit appellatū. vt in.c. cum inter.ſ. de re iudi.
Tertius caſus rōne pſcriptionis. vñ pōt qs ꝯ epm
pſcribere iura epalia in ecclia epo ſubiecta. vt in.c.
auditis. ⁊.c. cū oli. de pſcrip. Potes addere qrtum
caſum indubitabilē qñ papa plene exemit p ſe. vt i
c.j. de priuil.li.vj. dicit tñ Jo.an. q licet eps nō poſ
ſit a ſe in totū eximere eccliā tñ per modū cuiuſdā
vicarie ꝑpetue poteſt cōcedere inferiori prelato eti
am recipienti noie ſue dignitatis oia iura predicta
pter tria vt cathedraticū reuerentiā ⁊ charitatiuū
ſubſidiū ſed in alijs quinq poteſt ex cā ⁊ de cōſen
ſu capituli cōſtituere aliquē vicarium ſuū i ꝑpetuū
noie dignitatis ſue. vt illa exerceat tanq vicari⁹ epi
per hoc tñ iura hec nō erūt abdicata ex toto ab epo
qꝛ faltē illo negligente poterit eps exercere. arg. in
c. irrefragibili. in.§. exceſſus. de offi. ordi. ⁊ hec no
tabis. ad predicta vide qd no. Inno. in.c. in latera
nenſi. de preben. ⁊ p doc. in.c. cū ſati. de offi. archi.
⁊.c. cum ⁊ plantare. de priuil. An aūt cōtra inſtitu
tionē auctorizabilē currat preſcriptio. vide qd not.
in.d.c. cū ſatis. ⁊ Jo.an. ſatis ſentit hic q ſic. p hoc
c. cū olim. ⁊.c. auditis. de preſcrip. ⁊ qd no. Jo.an.
in.c. ſi eps. de offi. ordi.li.vj. ⁊ ita als in facto cōſu
lui ⁊ vide qd dico in.c. cū contingat. de fo. compe.
¶ In glo.fi. cōclude q de iure ordinario ſemel tm̄
in anno poteſt ⁊ debet eps viſitare ſuam dioceſim
⁊ qualiter debeat ſe habere tam circa clerum q cir
ca populū. vide caſū bonū. x.q.j. placuit. ⁊ in.c.j.j.
eo.li.vj. ex cā tamē poteſt iterare viſitationē. vt i.d
c.j. ⁊ ſic vno mō pōt intelligi tex. iſte. vel hic forte ſꝫ
fuit impoſitū a fundatione iſtius ecclie vt bis in an
no eā eps viſitaret ⁊ ꝓcurationē reciperet. ⁊ hec vl
tima ſolutio melius congruit littere ⁊ de modo pro
curandi aliquid dicet. j.e. ꝓcurationes.

Super eo. Ecclie de nouo cōuerſe in ꝓcurationib⁹ ⁊ alijs
ſeruabūt cōſuetudinē vicinaꝝ. primo po
nit cōſultatio. ſcdo rñſio ipius. ſcda ibi tibi. ¶ No.
q in mō ꝓcurandi ⁊ alijs obſequijs pſtandis atten
dit cōſuetudo vicinaꝝ eccliarum. hoc intellige qñ
nō apparet de ꝓpria ꝯſuetudine loci. nā cōſuetudo
cuiuſq loci pfert cōſuetudini alioꝝ locoꝝ. vt i.c. il
la. xij. di. ⁊ in.c. de trina. de cōſe. di.iiij. ⁊ p hoc ē ex
pedita gl. ⁊ intelligo hoc quādo cōſuetudo non eſt
multū oneroſa. qꝛ negligentia vnius loci nō debet
obeſſe alteri loco qui nō neglexit. ita no. dicit Inn.
in.c.fi. de offi. ordi. ⁊ de excu. tuto.l. nō tm̄. Itē in
tellige pterq in ſacramentis ecclie. vt in articulis fi
dei. nā in illis debem⁹ ſequi ⁊ tenere qd tenet roma
na ecclia. vt in.c. abolende. j. de here. ⁊ de hoc vide
glo. in.c.j. de ſum. tri.li.vj. in.§. docuit. ⁊ ad mām
vide qd no. in.c. cum olim. de conſuetudine.

Additio. Quero quō iſta ciuitas erat de nouo ꝯuerſa. dicit Hoſt. q ipaꝫ
occupauerāt ſaraceni poſtea rex caſtelle recupauit.
⁊ ſic erat reſtituta iure poſtliminij. ff. de cap. ⁊ poſt
li. re.l. poſtliminiū. ⁊ ſic no. ipe q vbi poſt modū ali
q ciuitas vel terra reducat redigēda ē ſm ꝯſuetudi
nē vicinaꝝ. ⁊ ſic ad aliū locū ꝯſuetudo exigit rōne
vicinitatis. vt.ſ. dixi. qd nota.

Procurationes. Prelati tūc ſūt procurā
di cum perſonaliter viſitant. ⁊ debent tunc
ſeruare cōciliū lateranē. ⁊ predicationi correctio
ni ⁊ reformationi vacare. legati ⁊ nūcij apoſtolici p
his diebus tm̄ quib⁹ morā trahūt ꝓcurari debēt

⁊ cōtra hanc ꝯſtitutionē exactū reſtituiť duplicatū
h.d.primo ꝓhibet.ſcđo docet ibi. porro. tertio pu
nit.ibi qui aūt. ¶ Nota primo ibi quibuſlibȝ alijs
ꝙ nō ſolū epi vel ſupiores poſſunt viſitare ſ etiam
alij prelati inferiores.qđ intellige qn̄ habēt eccl'ias
ſubiectas de iure ſpeciali.nā de iure cōi eccl'ie ſunt
ſbiecte epo dūtaxat.xvj.q.vij.oēs baſilice ⁊.x.q.j.
regenda.⁊ in.c.cū venerabilis.de reli.domi. ¶ Se
cundo no.ꝙ legati pape pñt viſitare ⁊ exigere ꝓcu
ratione rōne viſitatiōis.ꝑ hoc.c.ij.de offi.lega.li.
vj.⁊ de ptāte legatoꝝ vide qđ plene dixi in.c.ſi.ſ.đ
cōfir.vti.vel inuti. ¶ Tertio no.ꝙ quelibet eccleſia
ꝑ ſe ſufficiens teneť ꝓcurationē impendere ſupio
ri viſitanti.ſ ſi eccl'ia ꝑ ſe nō ſufficit debēt plures in
vnū ꝯiungi.⁊ ſcias ꝙ ceſſante cā nō debet ſuperior
vltra vnū diē trahere morā i eadē eccl'ia.vt in.c.inť
cetera.x.q.iij.⁊ vide qđ dixi in.c.cū inſtantia.ſ.co
¶ Itē no.ꝙ ſi eps nō viſitat non pōt aliquid exige
re rōne ꝓcurationis. ¶ Sed qro nūquid viſitans
poſſit exigere expenſas qs fecit in eundo ad locuȝ
vel emendā equoꝝ mortuorū vel vecturas equoꝝ.
Itē veſtes ⁊ ſimilia.Inn.hic dixit ꝙ ſic.⁊ hoc vltra
numerū ꝓcurationū que impendūť in victualibꝰ.
ſed hoc dictū Inno.dȝ intelligi in legatis ⁊ nūcijs
apoſtolicis qui veniūt ꝓpter vtilitatem loci.ſ epi ⁊
alij nō poſſunt illa exigere ſ ꝓcurationeȝ dūtaxat.
vt no.Inn.in.c.j.ſ.e.li.vj.⁊ ꝑdicta ibi declarat gl.
ſic intellige glo.in.c.ij.e.ti.li.vj.⁊ ibi ꝑ Io.an.i no
uella. ¶ Quare aūt eps pōt exigere ꝓcurationem
rōne viſitationis cū ꝓpter hec onera habeat reddi
tus epatus.dicit Inno.in.d.c.j.ꝙ habet in ſignuȝ
ſubiectionis dic etiā vt facilius inducať ad viſitati
onē ſicut videmꝰ in canonicis quibus quotidie dā
tur diſtributiones propter intereſſentiā diuinoruȝ
licet teneanť ad diuina officia.vt i.c.j.⁊ qđ ibi not.
de cle.nō reſi.li.vj.⁊ hec no. ¶ Quid autē ſi legatꝰ
nō viſitat nūquid debeať ſibi ꝓcuratio.doct.ꝙ ſic.
nā legatis ⁊ nūcijs dať ꝓcuratio nō principaliť rōe
viſitationis.ſed quia ſubeūt onera alioꝝ.vt in.c.ij
de offi.lega.li.vj.ꝑ hoc.c.cum inſtātia.ſ.e.⁊.c.ego
eni.de iureiur. ¶ In glo.j.in fi.quarta ē ſm doct.
rōne priuilegij.ar.c.accedentibus.de exceſ.prela.
¶ In glo.ij.ibi inter cetera.⁊ meliꝰ ꝓbať i.c.ſi eps
de offi ordi.li.vj.⁊ tunc ꝓcuratio nō dať epo ſ ipſi
viſitanti noīe epi.an autē poſſit exigere vł recipere
pecuniā ꝓ procuratione.dic vt habeť in.c.ij.⁊.iij.
ſ.co.li.vj. ¶ In glo.fi.ibi in exenijs.vult ergo gl.
ꝙ ſi prelatus grauat eccl'iam in ꝓcuratiōe vltra de
bitū ꝙ habeat locū pena dupli vt hic.ſed ſi grauat
recipiendo exenia ſeu munera teneť in quadru
plum.⁊ ſic intelligit.c.quoniā.xviij.di.ſed doc.cōi
ter dicūt idem in exenijs qđ in ꝓcuratiōe.⁊ videť
ꝓbari in.d.c.j.co.ti.li.vj.vbi diciť ꝙ ꝑlatꝰ viſitans
nō debet recipere munera ſ ſi recipit nō pōt abſol
ui a peccato niſi reſtituat dupluȝ.⁊ dic latius vt ibi
le.⁊ no. ¶ Ad.c.qm̄ rñdeť ꝙ loqť in caſu qn̄ archieps
aufert aliqđ epo venienti ad cōciliū ꝓuinciale.Et ad
c.qȝ pleriqȝ.vbi aliud ſimplū dať paupibus.dic vt
ibi no. ¶ Extra gl.qro qđ ſi eccl'ia viſitata allegat i
potētiā.Ho.dicit Hoſt.ꝙ aut notorie ꝯſtat de potē
tia ⁊ eps cōpellat rectorē ad ꝓcurādū.ad h.c.j.ꝑx.
aut notorie ꝯſtat de ipotētia ⁊ nō ꝯpellet rectorem
qȝ ſi eccl'ia totaliter ē impotens teneť ꝑlatꝰ eaȝ ſuis
expenſis viſitare.qđ no.ꝑ h.c.cū inſtātia.⁊.c.cum
apl's.ſ.c.⁊ ibidē.hoc etiā no.in gl.in dubio poterit
eps exigere iuramētū de impotentia.ar.in.c.ſi.de
iureiur.vel excōicare ſub cōditione.puta excōmu
nico te niſi ꝓcuraueris me ſm facultatē tuā.⁊ nota
iſtum vltimum modum.

V Enerabili. Eccl'a etiā ciuitatē.te
neť ꝓcurare epm vi
ſitantē qꝫqꝫ ipm nūqꝫ ꝓcurauerit. ꝑmo po
nit querelā epi.ſcđo iudicū inſtructionē.ſcđa ibi di
ſcretioni. ¶ Nota ꝑmo ex iſto tex.ꝙ eps pōt ⁊ dȝ vi
ſitare nedū eccl'ias dioceſis ſ etiā ciuitatis ⁊ ꝓcura
tionē ab eccleſijs viſitatis exigere pōt. ¶ Scđo qȝ
ſtante iure viſitandi ius ꝓcurandi ē impſcriptibile
vnde qꝫqꝫ iſtud monaſteriū nūqꝫ ꝓcurauerit epm
tn̄ cōpulſus fuit ad ꝓcurationē exhibendā. ¶ No.
ꝙ appellatione ville qnqꝫ ꝯprehendiť ciuitas nō tn̄
ex ꝓprio ſignificato vocabuli ſ potiꝰ ex alluſione.
nā in quibuſdā locis.vt apud gallicos ciuitas voca
tur villa ꝓprie tn̄ aliud eſt villa aliud ciuitas.Villa
eni recte diciť vnitas quarundā domoꝝ ſine muri
quaſi vallis vallata.de quo plene.ꝑ Io.an.in.c.ſi
ciuitas.de ſen.excō.li.vj. ¶ In gl.j.in fi.vel dic ſm
doc.⁊ bene ꝙ iđ iſti hoc allegabāt qȝ ex q̄ monaſteri
um erat in ciuitate poterat expleta viſitatione eps
redire ad domū ꝓpriam.⁊ ſic videbať ꝙ nō eēt pro
curandus.nā ⁊ al's qn̄ iudex ꝓficiſciť extra domici
liū cōputat ea que expendiſſet domi.vt nota.in.c.
cum ab omni.de vita ⁊ hone.cleri. Sed rō deciden
di in cōtrariū fuit qȝ in ꝓcuratione nō cōſiderať in
tereſſe.ſ dic ꝙ dať rōne officij.vel dic ꝙ dať i ſignū
ſubiectōis.vt dixi.ſ.c.pxi.hec aūt rō vendicat ſibi
locū tam in eccleſijs dioceſis qꝫ ciuitatis. Et ex his
⁊ ex tex.cōclude ꝙ etiā ab eccleſijs ciuitatis qs eps
viſitat pōt ꝓcurationē exigere h tene menti. ¶ In
glo.fi.ibi.ſumptibꝰ.no.glo.⁊ cōſimilem glo.habes
ſupra co.cum inſtantia.no.docto.ſ.c.proximo.et
c.cum apoſtolus.ſupra co. ¶ Vltimo ſcias ꝙ In
no.poſuit hic glo.aliquantulū intricatā.⁊ proprie
expeditur hodie in.c.cum perſone.de priuile.li.vj
⁊ quia materia eſt quotidiana ⁊ glo.Inno.aliquā
tulum confuſa.vt.ſ.dixi.ideo ſubijciam concluſio
nem per quā facilime intelligitur Innoč. ¶ Querit
enim hic de hac queſtione quidam eps admonuit
quendam abbatem vt paret ſe ad viſitationeȝ ⁊ ad
procurationem.Abbas reſpondit monaſteriuȝ eē
exemptum ⁊ offerebat ſe incōtinenti probaturū co
ram ipō epo vel alio iudice cōpetenti ⁊ vidēs epm
paratū ad fulminandū ſniaȝ cenſure appellauit ad
papam iuſta cauſa expreſſa eps nō obſtante appel
pellatione tulit excōmunicationem cōtra eum que
riť vtrū dicta excōicatio teneat ⁊ preſuppoſita nulli
tate vtrū epus ſit puniendus. Et in hoc diſtingue
tres caſus.aut eni eps erat in poſſeſſione viſitandi
⁊ h cōſtabat aut cōſtabat ꝙ nō erat in poſſeſſione.
aut dubitabať.ꝑmo caſu tenet excōicatio qȝ cū eēt
in poſſeſſiōe nō tenebať i ꝑiudiciū ſui iuri admittē

appellationē. nec etiā ꝓbationē recipe q̄ꝛ ep̄s proce-
debat vt p̄s ꝑ ꝯſeruatione ſui iuris. non autē vt iu
dex. ⁊ ſic oblatio ꝓbationis nō habet iuſtificare ap
pellationē. vt habet in. c. interpoſita. de appel. ⁊. c.
cū inter canonicos. de elect. vnde iſto caſu nō tene-
tur ep̄s aſſumere cauſe cognitionē debet tamē mo
nere ꝑtem. hoſti. dicit ꝙ ex quo cōtumacia ē mani
feſta nō tenet citare ꝑtem ſꝫ primū dictū eſt tutius.
ar. co. que no. in. c. cum ſit romana. in fi. de appel.
Secūdo caſu dic ꝙ ſententia nō tenuit ꝑ ſuppoſi-
ta exemptione. vt in. c. cū dilectꝰ. ⁊ qđ ibi not. de re
li. domi. nō tñ venit ep̄s puniendus ſi monaſteriū
erat in dioceſi ſua q̄ꝛ potuit duci ꝓbabili errore. ſe
cus ſi monaſteriū nō erat in dioceſi. ar. c. ſacro. de
ſen. excom. Tertio caſu pendet ex futuro euētu
an teneat ſnīa. nam ſi cōſtiterit ep̄m nō eſſe i poſſeſ
ſione ⁊ monaſteriū exemptū nō tenebit ſnīa al's ſe
cus. ⁊ ꝑ p̄dicta cōſuluit Inno. vt ſemꝑ ep̄s ꝓcedat
extraiudicialiter vt p̄s ad cōſeruationē iuriū ſuoꝝ
q̄ꝛ nō tenet tūc admittere ꝓbationeꝫ vel appellatio
nē ſed pōt ſe defendere gladio materiali ⁊ ſpūali.
vt in. c. dilecto. de ſen. excom. li. vj. ⁊ idem dicit in
alijs iuribꝰ ep̄o cōpetentibꝰ vel circa poſſeſſionis
corporalis cōſeruationē. dicit enī ꝙ ſi ſubditus qui
allegat exemptionē oſtendit priuilegiū ſuum pote
rit ep̄s videre nō vt iudicet ſꝫ vt informet ſe. q̄ꝛ non
debet eē iudex in facto ſuo cū cōmoduꝫ veniat ſibi
applicandū. facit qđ dixi in. c. ad audiētiā. de appel.
⁊ in. c. ſuper litteris. de reſcrip. ⁊ per hoc videtur ꝙ
in caſu dicti. c. cum ꝑſone. ep̄s procedit nō vt iudex
licet glo. aliud ibi ſentiat. nā q̄uis ep̄s poſſet eē iu-
dex in cā eccl'ie nō tñ vbi cōmodū venit ſibi applicā-
dum. ar. no. in. l. de iure. ff. ad municip. ⁊ in cle. ij.
de re. eccle. nō alie.

Cum nuper.

Qui iure metro-
politico vł legatio-
nis viſitat ꝓuinciā in ꝓuinciales qui ſibi ꝓ
curationes denegāt pōt ferre ſnīam. primo que re-
lam deciſam. ſecūdo mādatū ibi mādamꝰ. tertio cō
minat ibi alioquin. Nota primo ꝙ quādoq3 pōt q̄s
locum viſitare duplici iure vt erat iſte archiep̄s. nā
poterat viſitare ꝓuinciā iure metropolitico. vt. ſ.
e. ſopite. Iteꝫ iure legationis q̄ꝛ erat legatus pape
⁊ ſic videt ꝙ ſi eodē anno bis viſitaſſet ꝓuinciā di-
uerſo iure bis habuiſſet ꝓcurationē. Secundo
nota ex hoc ⁊ ex tex. ꝙ legatus pape pōt viſitare to
tam ꝓuinciā ⁊ ab oībus eccleſijs exigere ꝓcuratio-
nē rōne viſitationis. Tertio nota ꝙ ſupior licite
fert ſnīam cenſure cōtra denegātes indebite ꝓcu-
rationē. Sed quero q̄ tempore debet ꝓcuratio.
Vin. videt velle ꝙ in fine anni recollectis fructibus
q̄ꝛ tunc debet ſupior viſitare. Do. An. putat ꝙ ſit i
optione ep̄i. vnde quādocūq3 viſitauerit poterit exige-
re ꝓcurationē. ⁊ hoc plus mihi placet ꝑ hunc text.
ibi cōtigerit viſitare. ⁊c. ⁊. c. ꝓcurationes. ſ. e. ſꝫ di
ctum Vin. poteſt aſſumi pro cōſilio. In gl. ij. ibi
cum ep̄s negligens ē. imo ⁊ ſi nō eſt negligens pōt
archiep̄s viſitare prouinciam ſeruādo tamen for-
mam que habetur in. c. j. ⁊ fi. eo. ti. in vj.

Cum canonicis.

Ad antiquā
monetā vel
ſi nō eſt in vſu ad eius eſtimationē ſoluen-
de ſunt penſiones antique. primo recitat factū. ſe-
cundo ꝓuidet ibi. damus. Nota primo ꝙ eccl'ia
cathedralis appellatur eccleſia maior. quādoq3 appella-
tur matrix. de quo in cle. j. de ſen. excom. ⁊ in. c. ve
nerabili. in fi. j. de v'bo. ſig. Itē nota ꝙ ſatiſfaciē-
dum eſt debito ſc'm monetā currentē t'pe contracti
debiti ⁊ ſi illa nō ē in vſu debet ſolui eſtimatio. Ex
quo infertur ꝙ ex quo pecunia nō eſt in vſu nō pōt
ſolui debitū liceꝫ eēt in vſu tēpore debiti cōtracti. d'
quo vide per hoſti. in. c. quāto. de iureiurā. ⁊ per
Bar. in. l. paulus. ff. de ſolu. ⁊ ad declarationeꝫ vi-
de qđ dixi in. c. olim. ſ. eo. In gl. j. ibi videtur ꝙ
duo ſufficiant. dic ꝙ in caſu illiꝰ. c. nō refert an duo
bus vel pluribus annis fuerit ſolutio facta. quia h'
nō cōtendebat de ſubſtātia debiti imo debitū pre-
ſupponebat ſed petebat ſc'm monetā nouiter currē-
tem antiqua meliorem. fatendū eſt tamē ꝙ potuiſ
ſet preſcribi vt in moneta noua fieret ſolutio. iuxta
tamē ea que dixi in. d. c. olim.

Auctoritate.

Propter priuatum
oratoriuꝫ ꝓcuratio
rōne viſitationis nō debet. nō diuiditur.
Nota primo ꝙ oratoria priuata nō ſūt ſub poteſta-
te ep̄i ſaltē quo ad ius viſitandi ⁊ ꝓcurationē exigē
di. Et ex hoc ⁊ ex tex. nota ꝙ loca publica ⁊ religio-
ſa ſunt viſitanda dūtaxat. ad hoc. c. j. j. eo. li. vj. vbi
bo. tex. nam ibi dicit ꝙ loca pia ep̄s poteſt viſitare
Et ex illo tex. iūcto iſto infert ꝙ appellatione pij loci
nō venit oratoriū priuatū. Itē no. ibi celebrant
interdū. ꝙ actus celebrationis neceſſario nō cōclu-
dit locū eē publicū qđ no. nam facit ꝓ iſtis hoſpita
libus in quibꝰ interdum celebrat vt ex hoc ſolo nō
cōcludat hoſpitale eē religioſum. q̄ꝛ nō probat hoc
eē qđ ab hoc ꝯtingit abeſſe. vt. c. ij. de tranſla. plat.
qđ intelligo niſi actus celebrandi ſit publicꝰ ⁊ oīs
indifferenter admittant. vt no. Archi. de cōſe. di. j.
nemo. dixi in. c. patentibꝰ. de priui. Sed quero
qualiter cognoſcit oratoriū ab eccleſia. dic ſc'm doc.
ꝙ eccleſia ē illa q̄ principaliter deputat ad celebrati
onē ⁊ ad orandū ac etiā cōſecrat ꝑ ep̄m ⁊ ꝯſtituitur
ſibi dos pro miniſtris ⁊ cultu diuino. vt in. d. c. ne-
mo. oratoriū vero nō cōſecrat nec cōſtituit ſibi doſ
nec principaliter fit vt ibi celebretur ſed vt ibi oret.
vnde ſine licentia ep̄i nō eſt in iſtis oratorijs priua-
tis celebrandū. vt in. c. vnicuiq3. cū. c. ſe. de cōſe. di.
j. nec poſſunt habere campanā publicam. vt i. d. c.
patentibus. dicit tamen Innocē. ꝙ ſi is qui habet
oratorium priuatuꝫ nō honeſte illud tractat poteſt
ep̄s illud facere deſtrui. ar. in. c. oīs baſilice. de cō
ſe. di. j. qđ nota. Et ex his infert ad aliam q̄ōnem.
nūquid iſta oratoria gaudēt imunitate eccleſiaſtica
⁊ cōmunis cōcluſio eſt ꝙ non cum ſint loca priuata
nā hodie pōt eē oratorium qđ cras erit camera ad
volūtatem dn̄i. ſic dicimus de hoſpitali priuato. vt
no. Inno. in. c. inter dilectos. ſ. de dona. ⁊ itellige
q̄ñ oratoriū nō ē ꝯſtructū auctē pontificis. nā ſi in-
terceſſiſſet eius auctas eēt publicū ⁊ religioſū ⁊ nō

poſſet amplius deputari ad humanos vſus. ar. in
c. ad hec. ṡ. de reli. do. ¶ Vlterius quero quis de-
bet habere curam eoꝝ qui habitant in hmõi orato-
rijs religioſoꝝ. dicit hoſti. ꝙ de ꝓfeſſis nõ ẽ dubiũ
qꝛ habebit abbas vel is cui ipe iniungit. Sed de fa-
milia ſeculari vt ruſticis bubulcis ⁊ ſimib⁹ ẽ dubiũ.
Et dicit hoſti. ꝙ timet ne eoꝝ aĩe periclitent̃ cũ non
cõfiteant̃ ꝓprio ſacerdoti nec alteri de ipi⁹ licẽtia. ſ;
qñq; illis monachis qui nullã ptãtẽ in eis habent.
¶ Nota hoc dictũ ꝙ ruſtici ⁊ famuli religioſoꝝ licz
habitent in eoꝝ grangijs ſeu monaſterijs non va-
lent eis cõfiteri ſ; debẽt cõfiteri preſbro parochiali.
⁊ ꝓ hoc facit bo. tex. iuncta glo. in cle. qꝛ cõtingit in
fi. de reli. domi. vbi dꝛ ꝙ de iure hoſpitale non põt
adminiſtrare ſacramẽta paupib⁹ ibi degentib⁹ ſed
debẽt recurrere ad parochianũ ſacerdotẽ. ſubijcit
tñ ibi tex. ꝙ in hoc ẽ attendenda loci cõſuetudo qd
bene notabis. Per hoc põt inferri ꝙ monaſterium
põt pſcribere ꝯ parochianũ vt ſuis ſeruitorib⁹ poſ
ſit cõferre ſacramẽta. ¶ In glo. in fi. dicit tñ Inn.
ꝙ ſi in oratorio inſtitueret̃ ſacerdos ꝑpetuo ꝙ tunc
ẽps poſſet oratoriũ viſitare. nam tũc ceſſat rõ gl. re-
fert tñ alios tenere ꝯ. ⁊ forte meli⁹. qꝛ ſi loc⁹ ẽ priua
tus nõ ẽ capax intitulationis ꝑpetue. ſ; poſſet ſalua
ri dictũ Inn. qñ oratoriũ fuiſſet ꝯſtructũ auctorita-
te epi qꝛ tũc publice poſſet ibi celebrari ⁊ ſacerdos
deputari. Et credo ꝙ licet ẽps nõ poſſit viſitare hu-
iuſmodi oratoria vt hic tamẽ poſſet ad illa accede-
re vt videat quõ ſe habeant. ⁊ ſi preter formã iuris
conſtructa ſint ⁊ an honeſte illud tractetur. de quo
dixi. ṡ. ſm Inno.

¶ De conſecratione eccleſie vel altaris. Rubrica.

¶ Cõtinuari põt dupliciter. primo ad p̃cedentẽ ru
bricã. ſcdo ad ſequẽtẽ. primo ſic. Supra viſũ ẽ d cẽ-
ſibus ſ; qꝛ in cõſecratione eccle ſolẽt dari imunita-
tes ⁊ cenſus imponi. io poſt rubricã p̃cedẽtẽ ſubij-
cit iſtã. ſcdo ſic. tractaturus auctoꝛ de celebratione
miſſaꝝ. ⁊ qm̃ miſſe nõ debent celebrari niſi in locis
cõſecratis. io p̃miſit hanc rubricam. Et ex hac con-
tinuatione inſurgit qd. nunqd in locis nõ cõſecra-
tis poſſit celebrari cũ altari viatico. Inno. in. c. j. ꝯ.
eo. ſentit ꝙ ſic. dicit eni locũ eẽ cõſecratũ ex quo ibi
ẽ altare viaticũ cõſecratũ p ẽpm. ⁊ ſic nõ ob. c. miſſa
rũ. de cõſe. di. j. ſed aduerte qꝛ archi. poſt aliqs an-
tiquos tenet cõtrariũ. in. d. c. miſſaꝝ. dicẽs ꝙ vbi in
eccliis cõſecratis non poteſt celebrari etiã cũ altari
viatico niſi cõcurrat licẽtia epi. In locis aũt nõ con
ſecratis ⁊ ſine altari viatico nõ ſufficit licentia epi. ⁊
hanc opi. credo verioꝛẽ. ꝓ hoc adduco tex. in. c. fi.
de priui. li. vj. vbi de grã eſt cõceſſuz epis vt poſſint
celebrare vel facere corã ſe celebrari in itinere ſuper
altari viatico. ſi eni hoc liceret d iure cõi put Inn.
ſentit fruſtra cõcederet̃ priuilegiũ. l. j. C. d fi. inſtru.
li. x. ad idem. c. vnicuiq;. ⁊. c. ſi qs extra. de cõſe. di.
j. vbi dicit̃ ꝙ in oratorijs priuatis nõ debz celebrari
ſine licẽtia ſui epi. ¶ Itẽ ſcias ꝓ intellectu rubrice ⁊
materie ꝙ ecclia anteq; cõſecret̃ non appellat̃ ꝓprie
ecclia ſed baſilica. poſt ꝯſecrationẽ aſſumit nomen
eccleſie ſicut electus in ẽpm qui poſt cõſecrationez
aſſumit nomẽ epi. vide ad vtrũq; bo. gl. cũ tex. quẽ
tenebis menti. de reli. domi. c. j. ⁊ dicit̃ ecclia grece
latine idẽ eſt ꝙ cõuocatio qꝛ vocat oẽs publice. Tẽ
plũ do iudeoꝝ appellabat̃ olim ⁊ hodie ſynagoga
que idẽ eſt ꝙ cõgregatio. qꝛ populus ibi congrega
bat̃. Sed apoſtoli eccliaz noſtrã nũq; voluerũt ap-
pellare ſynagogã lz ſic poſſit vocari vt pz ex etymo
logia vocabuli ſ; hoc potuerunt facere ad dr̃iam ſy
nagoge iudeoꝝ vel qꝛ magis cõuenit hoibus rõne
vtẽtib⁹ hoc nomẽ ecclia q̃ ſynagoga qꝛ aĩalia etiaz
irrationalia cõgregantur ſ; ſolũ hoies vocant̃. vnd
hoc verbũ cõuocatio ẽ magis aptũ hoibus q̃ ꝯgre
gatio. ⁊ hanc rõnem reddit papias. Baſilica vero
dicit̃ quaſi regũ habitaculũ a baſilico qd idẽ ẽ ꝙ i-
peratoꝛ ſeu rex ſm eũdẽ. nam ante cõſecrationẽ nõ
vocant̃ ibi hoies ad diuina merito adhuc non põt
appellari eccleſia. Et facit ad ſtatutũ. nam ſi punire
tur delictũ cõmiſſũ in ecclia nõ vendicaret ſibi locũ
in delicto cõmiſſo in baſilica. tñ ſepe vnũ ponit̃ pro
reliquo ſed improprie vt clare videt̃ ex predictis.
Itẽ ſcias ꝙ dedicatio ſeu cõſecratio cuiuſcũq; ora-
torij eſt ſolẽniter annuatim celebranda. vt ꝓbatur
in. c. ſolẽnitates. j. ⁊. ij. de cõſe. di. j. ⁊ clarius de cõ-
ſe. di. iij. c. j. vnde oritur dubitatio nunquid tũc ſit
ceſſandũ ab opere ſeruili ⁊ a foro iudiciali. Spe. ti.
de ferijs in prin. ſentit ꝙ ſic. nã licet. c. fi. ṡ. d ferijs.
nõ facit mentionẽ niſi de dedicatiõe baſilice micha
elis que eſt in penultima die ſeptẽbris. tñ in. c. j. p̃-
alle. facit mentionẽ de dedicatione cuiuſcũq; orato
torij. Io. an. ibi in addi. ſpe. dicit dictuz ſpe. ꝓcede
re quo ad celebrationẽ fiendã ſolenniter in ipis ec-
cleſijs p clerũ. nõ aũt quo ad forũ iudiciale niſi tñ i
dedicatione Michaelis vt p̃dixi. hec rñſio Io. an.
ſatis poteſt ſuſtineri quo ad. c. ſolennitates ſed re-
ſpectu. c. j. p̃alle. iudicio meo ſuſtineri non poteſt
nam illud. c. loquit̃ de ferijs celebrandis etiaz per
laicos. vt colligitur ibi maxime i fine. c. fateoꝛ tñ ꝙ
cõſuetudo eſt in contrarium. ⁊ tñ quo ad officium
celebrantur huiuſmodi ferie cõſecrationis.

Ab hec. Amoto altari vel la
pide cõtinente ſigil-
lum recõſecrabit̃ altare nõ autem
ecclia. ⁊ hz duo dicta. ſcdm ibi. ꝓpt
hoc. ¶ Nota primo duos caſus in
quibus altare iam cõſecratum exe
cratur. Prim⁹ qñ mẽſa ſeu tabula ſuperioꝛ mota ẽ
Secũdus qñ lapis qui eſt loco ſigilli ẽ cõfract⁹ ſeu-
diminutus. ⁊ hoc declara vt infra latius ⁊ clarius
dicã. ¶ Secũdo no. ꝙ ad execrationẽ altaris nõ ſe
quitur neceſſario execratio eccle. ⁊ idem ecõtra nã
poſſibile eſt ꝙ ipa ecclia ſit execrata nõ tñ altaria q̃
ſunt in ecclia. vt dicã in. c. ꝓpoſuiſti. j. e. ¶ Tertio
nota ꝙ res inanimata ſemel cõſecrata qñq; iterum
conſecrat̃. vt pz qñ ex aliquo incidenti execratur.
qd qñq; cõtingit dicam plene in. d. c. propoſuiſti. ſe
cus videt̃ in re animata ſemel cõſecrata. nam nũq;
execrat̃ nec denuo cõſecrat̃. ṡ. de ſacra. nõ ite. qua-
ſi p totũ. Ex quo infero ꝙ fortioꝛ eſt cõſecratio que
adhibet̃ rei animate q̃ rei inanimate. ⁊ põt eſſe rõ